Tielaitos

LAPIN TIEPIIRIN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 1999 - 2003

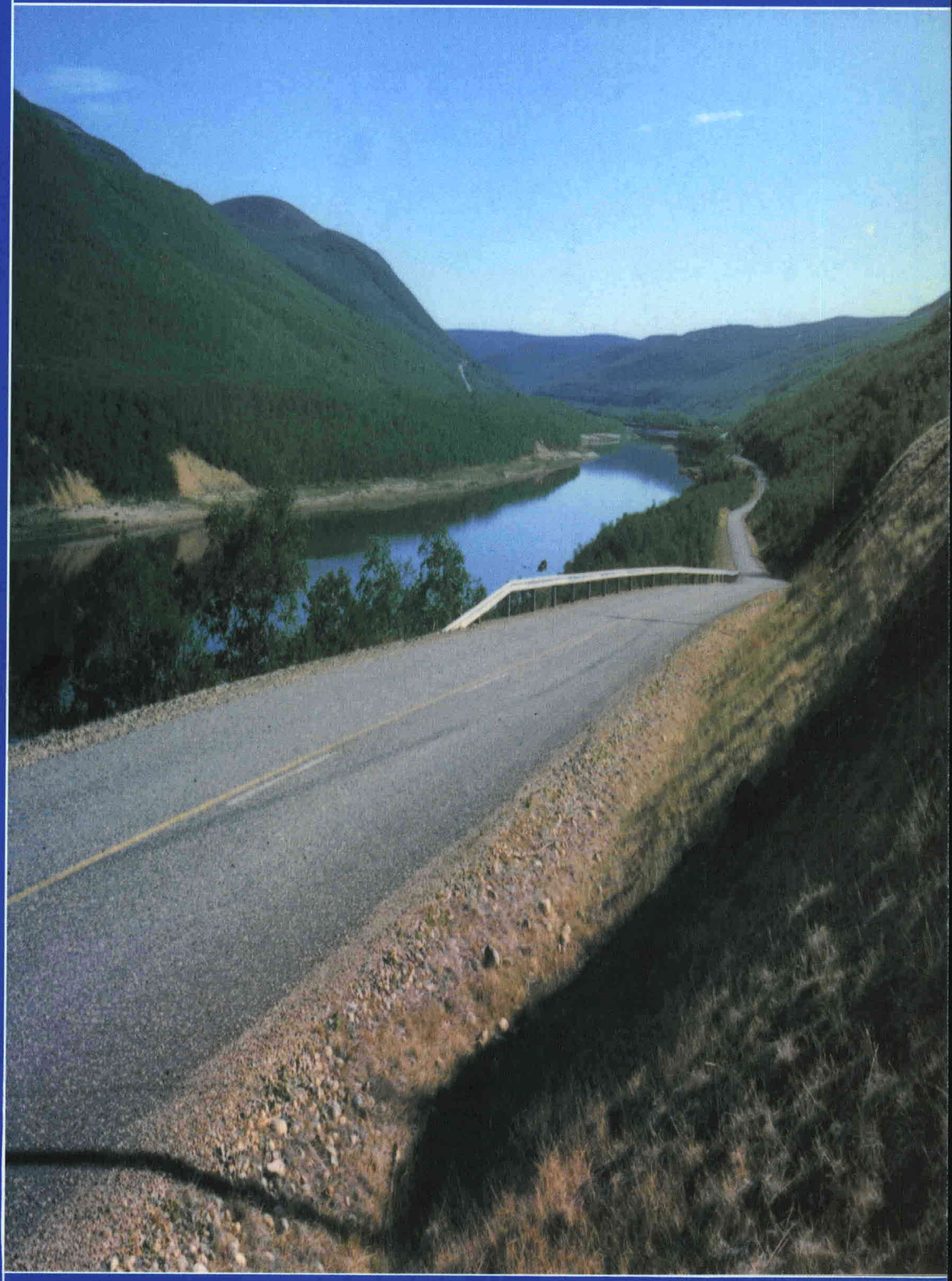

Rovaniemi 1999

Lapin tiepiiri

Tielaitos
TIEHALLINTO

26.5.1999

LAPIN TIEPIIRIN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 1999 - 2003

Lapin tiepiiri lähettää tiedoksenne oheisen Lapin tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelman 1999 – 2003.

Suunnitelma sisältää piirin tienpidon toimintalinjat, tavoitteet, kustannukset ja rahoituksen sekä luettelon vuosien 1999 – 2003 kehittämisen ja perustienpidon hankkeista.

Mahdolliset kannanotot suunnitelmasta ovat tervetulleita ja ne pyydetään lähettämään Lapin tiepiiriin.

Julkaisu laitetaan lähiaikoina myös internettiin osoitteeseen:

http://www.tieh.fi/lappi/lappitts.htm

Lisätietoja suunnitelmasta antavat esikuntapäällikkö Viljo Hytönen, puh. 0204 44 3414 ja rakennusmestari Aimo Karila, puh. 0204 44 3603.

Tiejohtaja — Tapani Pöyry

Esikuntapäällikkö
Tieinsinööri — Viljo Hytönen

LIITE — Julkaisu

15322/ph

Lapin tiepiiri
Hallituskatu 1-3
PL 194
96101 ROVANIEMI

Puhelin
0204 44 159

Telefax
0204 44 3540

LAPIN TIEPIIRIN

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 1999 – 2003

Tielaitos
Lapin tiepiiri
Esikunta
Rovaniemi 1999

Julkaisua saatavana:
Lapin tiepiiri, esikunta

Tielaitos, Lapin tiepiiri
Hallituskatu 1-3
PL 194
96101 Rovaniemi
Puh. 0204 44 159

Painopaikka:
Pohjolan Painotuote Oy, Rovaniemi 1999

ESIPUHE

Lapin tiepiirin keskipitkän aikavälin Toiminta- ja taloussuunnitelmassa 1999-2003 esitetään tienpidon toimintaympäristö ja rahoituslähtökohdat sekä tienpidon painotukset, tavoitteet, toimintalinjat ja vaikutukset. Lisäksi esitetään suunnitelmakauden investointihankkeet.

Suunnitelman lähtökohtina ovat liikenneministeriön "Suomen liikennejärjestelmä 2020"- ja "Liikenteen toimintalinjat 2020"-julkaisut, Tielaitoksen vuoteen 2003 ulottuva toiminta- ja taloussuunnitelma, Tielaitoksen keskushallinnon ja tiepiirin välinen vuotta 1999 koskeva tulossopimus sekä Lapin liiton ja muiden sidosryhmien odotukset.

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu vuoden 1999 osalta keskushallinnon antamaan rahoituskehykseen. Perustienpidon rahoituksen oletetaan pysyvän ennallaan tai hiukan nousevan suunnitelmakaudella. Kemi-Tornio -moottoritien rakentamiseen odotetaan saatavan kehittämisen määrärahaa hankkeen suunnitelmien mukaista toteuttamista vastaavasti. Työllisyysrahoituksen määrää ei ole ennakoitu suunnitelmassa. Mahdollinen työllisyysraha parantaa piirin mahdollisuuksia toteuttaa tieinvestointeja erityisesti alemmalla tieverkolla.

Koska suunnitelma on tehty mahdollisimman realistiseksi ja tiedossa olevien määrärahakehysten mukaiseksi, on piiri joutunut siirtämään useiden hankkeiden toteuttamista edellisessä suunnitelmassa esitettyä myöhemmäksi. Piirin mahdollisuus suunnata määrärahaa tieinvestointeihin putoaa pahimmillaan n. 20 Mmk/v edelliseen suunnitelmaan verrattuna.

Suunnitelman sisältöön ja sen rahoituskehykseen eivät ylemmät viranomaiset ole ottaneet vielä kantaa. Tiepiirin saama rahoitus päätetään vasta kyseisen vuoden talousarvion yhteydessä ja rahoituksen kohdentaminen tienpidon tuotteille sovitaan piirin ja keskushallinnon välisissä tulossopimuksissa vuosittain.

Keskushallinto käyttää piirien suunnitelmia lähtöaineistona laitostasoisen toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisessa.

SISÄLTÖ sivu

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ SEKÄ NYKYISET TIE- JA LIIKENNEOLOT

1.1 Tienpidon kysyntä

Yhteiskunnan, tienkäyttäjien ja elinkeinoelämän odotukset pitkien etäisyyksien Lapissa ovat tieverkon kunnolle ja kattavuudelle suuret johtuen muiden yhteysverkkojen puuttumisesta tai vähäisyydestä. Elinkeinoelämälle on erityisesti toimiva hyväkuntoinen päätieverkko tärkeä, mutta raskaiden kuljetusten on oltava mahdollisia ympäri vuoden myöskin alemmalla tieverkolla.
Lapin tieverkko on suhteellisen kattava eikä uusien tieyhteyksien tarvetta juuri ole näköpiirissä, mutta kuitenkin mm. elinkeinoelämän tarvitsemia uusia tieyhteyksiä pyritään toteuttamaan käynnistyviin elinkeinoelämän hankkeisiin liittyen.

Tielaitos on selvittänyt viime vuoden aikana autoilijoiden käsityksiä tiestön palvelutasosta erikseen talvella ja kesällä.
Talviajan palvelutaso on Lapissa parantunut viime vuosina, mutta tienkäyttäjät toivovat edelleen aurauksen ja liukkaudentorjunnan tehostamista erityisesti alemmalla tieverkolla ja liittymien näkyväisyyden parantamista.
Suurimmat kesäajan palvelutason parantamisodotukset kohdistuvat kevyen liikenteen väylien päällysteiden tasaisuuteen, päällysteiden kuntoon alemmalla tieverkolla, sorateiden kuntoon, liikenteen sujuvuuteen ja liikennejärjestelyihin tietyömailla, nopeusrajoitusten onnistuneisuuteen yleensä sekä pääteiden tienvarsipensaikkojen raivauksiin.

Palvelutasotutkimuksissa esille tulleet odotukset otetaan huomioon toiminnassa piirin taloudellisten mahdollisuuksien rajoissa.

Tiestöön kohdistuvat kehittämistarpeet painottuvat toisaalta päätieverkon liikenteen sujuvuutta parantaviin toimenpiteisiin, toisaalta taajamien ja niiden lähistön liikennöitävyyden sekä liikenneturvallisuuden parantamiseen. Samalla korostetaan tien maisemallisten näkymien merkitystä tieympäristölle.

Liikennemäärien lasku pysähtyi vuonna 1997, jolloin alkanut kasvu, 1,7 %, voimistui vuonna 1998. Liikennemäärät kasvoivat Lapissa v. 1998 päätieverkolla 2 %, mutta valtatiellä 4 kasvu oli jopa 4-5 %. Tavaraliikenne kasvoi kokonaisuudessaan 4,2 % ja täysperävaunulliset jopa 5,4 %. Linja-autoliikenne kasvoi 5,6 %.
Rajanylityspaikoille suuntautuvalla tiestöllä liikennemäärät kasvoivat 0,5 %. Tiestön liikennemäärät on esitetty liitteessä 1.

Liikennesuorite Lapissa oli v. 1997 1639 milj.autokm, mikä on 5,8 % koko maan liikennesuoritteesta.

Liikenteen ennakoidaan kasvavan suunnitelmakaudella vuosittain henkilöauto- ja tavaraliikenteessä 2-3 % ja linja-autoliikenteessä 1-2 %.

1.2 Tieliikenneolot ja ongelma-alueet

Tienpidon ja erityisesti työllisyysmäärärahojen supistuminen vähentää investointihankkeiden määrää ja heikentää piirin mahdollisuuksia pitää tiestön rakenteellinen kunto tavoitteiden mukaisena. Investointien väheneminen johtaa tieverkon kunnon nopeutuvaan rappeutumiseen, mikä heikentää Lapin elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksia.

Lapissa on liikenneruuhkia aika-ajoin Kemin ja Tornion välillä, mihin saadaan korjaus moottoritiehankkeen valmistuessa vuonna 2001. Liikenne on ruuhkautunutta Rovaniemellä ja liikenteen sujuvuus Rovaniemi-Muurola välillä on huono. Liikenteen odotetaan ruuhkautuvan lisäksi Kemin kohdalla lähivuosien aikana.

Kansainvälisten yhteyksien parantaminen Venäjän suuntaan on edennyt Kelloselkä-Venäjän raja ja Raja-Joosepin tullialueen tiejärjestelyjen valmistuttua EU-hankkeina v.1998. Akujärvi-Raja-Jooseppi tieyhteyden parantaminen nopeutuu EU-rahoituksen avulla, jolloin Suomen puoleinen osuus valmistuisi kokonaisuudessaan v. 2002.
Norjaan suuntautuvan vt21 parantaminen Palojoensuun ja Kilpisjärven välillä odottaa vielä erillistä rahoitusratkaisuaan. Koko yhteysvälin parantaminen perustienpidon määrärahoilla ei ole mahdollista.

Piirissä on lisäksi useita moniongelmaisia päätiejaksoja, joiden suunnittelu ja rakentaminen tulisi saada käyntiin ohjelmakaudella, mutta hankkeet eivät mahdu piirin tienpidon kehyksiin.

Päällystetyllä tieverkolla esiintyy pintakuntopuutteita noin 910 km:llä eli n.15 %:lla päällystetystä tiepituudesta, ja määrä tulee lisääntymään lähivuosina erityisesti alemmalla tieverkolla.

Tiestön valtakunnallisten laatutavoitteiden perusteella leveyspuutteita esiintyy valta- ja kantateillä 1880 tie-km:llä eli 85 % ko. tiepituudesta. Piirin asettamien kriteerien perusteella leveyspuutteita on 1289 km:llä. Geometriapuutteita on pääteillä 935 km ja seudullisilla teillä 416 km.

Päällystetyn tiestön tierungon ikä on varsin korkea. Yli 20-vuotiasta tiestöä on piirissä n. 3586 km eli 60 % päällystetystä tieverkosta. Yli 15-vuotiasta tiestöä on jo 73 % eli 4332 km. Tien rakenne mitoitetaan yleensä n. 20 vuoden pitoajalle. Tiestön ikääntyminen tulee lisäämään huomattavasti investointitarpeita lähivuosina.

Kelirikkoaikana painorajoitettujen teiden määrä on vaihdellut 1990-luvulla 600-700 km:n välillä ja oli v. 1998 683 km. Elinkeinoelämän kuljetusten reiteiltä on korjattu kuljetuksia estäviä runkokelirikkokohtia viime vuonna n. 25 km. Piirin soratieverkolla on runkokelirikon vaivaamaa tietä vielä n. 120 km.

1990-luvun alussa tapahtunut voimakas liikenneturvallisuuden parantuminen on pysähtynyt viime vuosien aikana. Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä on ollut keskimäärin 150-160 onnettomuutta vuodessa. Yleisillä teillä kuolleiden määrä on vaihdellut 12-20 välillä vuodessa.

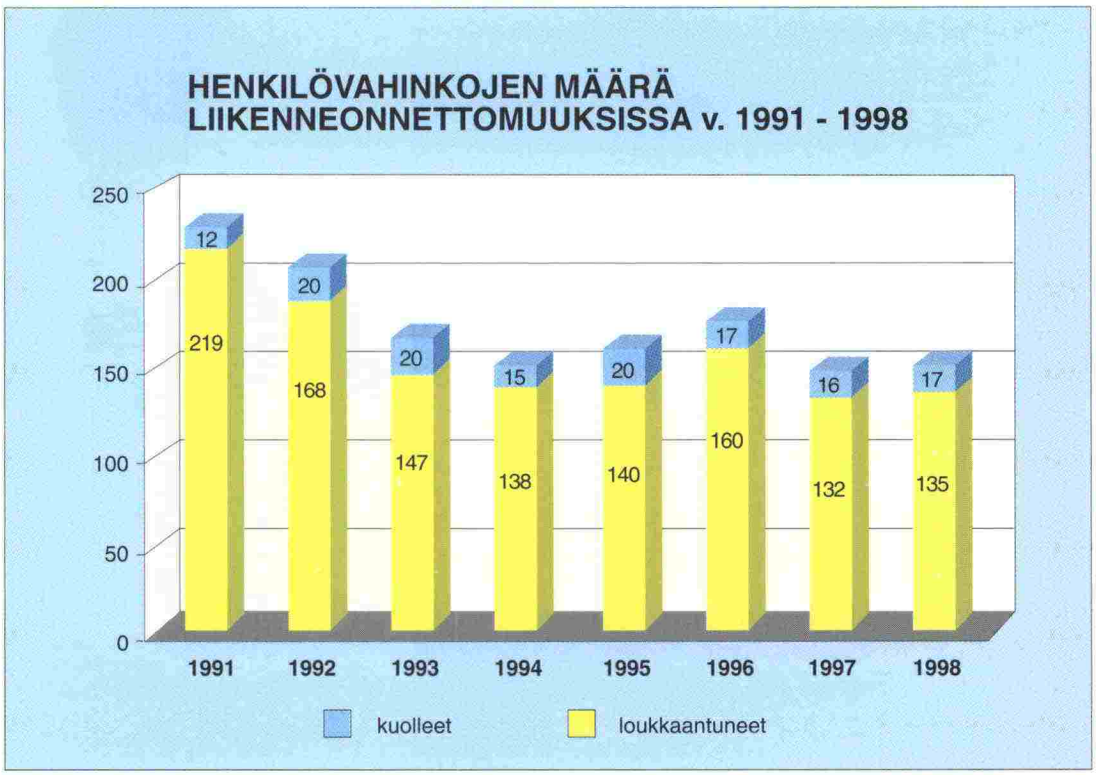

Lapin yleisillä teillä on v. 1999 lopussa enää kaksi lossia, kun Pelkosenniemen silta valmistuu liikenteelle keväällä 1999. Tapionkylän lossin korvaavan sillan rakentaminen käynnistyy joko vuonna 1999 tai 2000. Viimeinen Lapin lossiyhteys Oikaraisessa saanee siltayhteyden v. 2010 mennessä.

1.3 Tieverkko 1.1.1999

Lapin yleisen tieverkon pituus on 9051 km. Valta- ja kantatiet muodostavat tieverkon rungon. Niitä on yhteensä 2232 km, mikä on 24,6 % tieverkon pituudesta. Valta- ja kantateiden osuus koko maassa on n. 17 % tieverkon pituudesta. Lapissa on Eurooppateitä E4, E8, E63 ja E75 yhteensä 1278 km, joista TEN-verkkoon kuuluu 767 km.

Seututiet täydentävät päätieverkkoa ja niitä on 2200 km. Alinta yleisten teiden luokkaa, yhdysteitä, on 4619 km.
Kevyen liikenteen väyliä on yleisten teiden varsilla 447 km. Valaistuja yleisiä teitä on yhteensä 1036 km.
Siltoja Lapin tiepiirissä on yhteensä 1238 kpl, joista vesistösiltoja on 1059 kpl.

Tieverkon toiminnallinen luokitus ja rajanylityspaikat on esitetty liitteessä 2.

Taulukko 1 Lapin tiepiirin tieverkon pituus ja vuosisuorite toiminnallisen luokan mukaan

Toiminnallinen tieluokka	Kesto päällyste km	Kevyt päällyste km	SOP tiet km	Soratiet km	Pituus Yht. km	Vuosisuorite milj./ajon. km/v (v.97)
Valtatiet	698	579			1277	731
Kantatiet	227	685		43	955	313
Seututiet	84	1880		236	2200	312
Yhdystiet	97	1687	194	2641	4619	283
Yhteensä	1106	4831	194	2920	9051	1639

2. LAPIN TIEPIIRIN ORGANISAATIO

Tielaitos jakautui 1.1.1998 sisäisesti tiehallintoon ja tuotantoon. Tiehallinto muodostuu keskushallinnosta ja yhdeksästä tiepiiristä. Tiehallinnon tehtäviä Lapissa hoitaa Lapin tiepiiri, jonka alue on yhteneväinen Lapin läänin ja maakunnan kanssa. Tiepiirin tehtävänä on tie- ja liikenneolojen ja tieverkon hoito, ylläpito ja kehittäminen sekä siinä tarvittavien tienpidon tuotteiden ja palvelujen suunnittelu, ohjelmointi ja teettäminen omalla tuotannolla ja/tai muilla tuottajilla.

Tiepiiriä edustaa paikallisella tasolla 8 tiemestaria, joiden tehtävänä on hoitaa mm. asiakaspalvelua ja viranomaistehtäviä.

Lapin tiepiirin organisaatio 1.1.1999 on liitteessä 3.

Tielaitoksen tuotanto jakautuu neljään tuotantoalueeseen, viiteen konsultoinnin tulosyksikköön sekä vienti- ja lauttayksikköihin. Pohjois-Suomen tuotantoalueen keskuspaikka on Oulussa, ja sen alaisuudessa toimii Rovaniemen urakointiyksikkö. Rovaniemellä toimii myöskin konsultoinnin Oulun tulosyksikön alainen suunnittelutoimisto.
Tuotanto toteuttaa tiepiirien tilauksesta suunnittelua, kunnossapitoa, rakentamista, lossitoimintaa sekä tienpidon vientiä.

Tielaitoksen tuotanto kehittää toimintaansa ja kilpailukykyään tavoitteena menestyminen avoimessa kilpailussa. Liikenneministeriön kannanoton mukaan olisi tuotannon jatkokehityksen turvaamiseksi liikelaitostamista koskeva päätös tehtävä mahdollisimman pian.

3. TIENPIDON PAINOTUKSET JA TAVOITEALUEET

3.1 Liikennejärjestelmän yleistavoitteet

Liikennejärjestelmäsuunnittelussa tarkastellaan eri liikennemuotoja, eri liikennemuodoilla tehtyjä matkaketjuja ja niiden vaihtopaikkoja, liikenneverkkoja, pysäköintiä, maankäyttöä ja aluerakennetta sekä rahoitusta ja yhteistyötä.

Pohjois-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen käynnistyi viime vuonna, ja sitä tarkennetaan tänä vuonna käynnistyvällä alueellisella Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisella.

Tiehallinnon visiossa vuoteen 2005 korostetaan tiehallinnon yhteiskunnallista vastuuta sovittaa yhteen tieliikenteen tarpeet koko liikennejärjestelmän kehittämiselle asetettujen tavoitteiden kanssa.

Liikenneministeriön julkaisussa **Liikenteen toimintalinjat vuoteen 2020** on määritelty liikennejärjestelmän yleistavoitteet.

Tienpidon tavoitteiden yhtenä lähtökohtana ovat em. liikennejärjestelmän yleistavoitteet, jotka ovat:

Talous
- yhteiskunnallinen tehokkuus
- yritystalouden kilpailukyky ja logistiikan kehittyminen

Alueellinen ja sosiaalinen tasa-arvo
- liikkumisen alueellinen tasa-arvo
- liikkumisen sosiaalinen tasa-arvo

Ympäristö ja turvallisuus
- ihmisiin ja luontoon kohdistuvien haittavaikutusten minimointi
- liikennejärjestelmän sopeutuminen rakennettuun ympäristöön
- luonnonvarojen säästäminen

Näiden yleistavoitteiden huomioon ottaminen tienpidossa konkretisoituu parhaillaan käynnissä olevien tielaitoksen ja tiepiirin pitkän tähtäyksen suunnitelmien (PTS) laadinnassa, mistä ne voidaan ottaa edelleen seuraavaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

3.2 Tienpidon valtakunnalliset painotukset

Tielaitoksen toiminta- ja taloussuunnitelmassa on esitetty tienpidon painotukset suunnitelmakaudelle, jotka ovat:

- tiestön päivittäinen liikennöitävyys
- tiestön kunto
- liikenneturvallisuus
- elinkeinoelämän kuljetusten sujuvuus

Tiestön päivittäinen liikennöitävyys turvataan pää-asiassa tiestön hoitotoimenpitein kaikkina vuorokauden aikoina laitostasolla hyväksyttyjen yhtenäisten toimintalinjojen mukaisesti koko maassa. Myöskin poikkeuksellisissa sääolosuhteissa päivittäinen liikennöitävyys on etusijalla.

Muut painotukset käsitellään tavoitealueiden yhteydessä.

3.3 Tienpidon tavoitealueet

Tielaitos on asettanut ohjelmakaudelle tavoitteita liikenteen sujuvuuden, liikenneturvallisuuden, ympäristön, tieverkon kunnon ja tienpidon taloudellisuuden tavoitealueille.
TTS-kauden tavoitteet ovat pohjana yksivuotisille tulostavoitteille.

Liikenteen sujuvuus

Tavoitteena on, että liikenteen kasvusta huolimatta elinkeinoelämän kuljetuksia haittaavat ruuhkat eivät lisäänny eikä matka-aikojen ennustettavuus heikkene.

Elinkeinoelämän kuljetusten sujuvuudella on tärkeä merkitys maakunnan elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksiin ja kilpailukykyyn pitkien etäisyyksien Lapissa ja laajemmin koko Pohjoiskalotilla.

Liikenteen sujuvuusongelmia esiintyy Lapissa lähinnä Kemi-Tornio-alueen ja Rovaniemen ruuhkautuvilla tieosuuksilla sekä paikallisesti kuntakeskuksia läpäisevillä pääteillä.

Tavoitteen toteutumiseen tähdätään mm. seuraavilla toimenpiteillä:
- selvitetään elinkeinoelämän kuljetusten ongelmakohdat
- sujuvuutta parantavia toimenpiteitä suunnataan elinkeinoelämän kuljetusten ongelma-alueille, joita on mm. kaupunkiseutujen ja kuntakeskusten ruuhkautuvilla tieosuuksilla. Piiri on varautunut toteuttamaan vuosittain vähintään yhden taajaman parantamishankkeen
- työmaiden sujuvuudelle aiheuttamat häiriöt minimoidaan hoidon, ylläpidon ja rakentamisen teettämisessä
- parannetaan sujuvuutta liikenteen tiedottamisen ja ohjauksen keinoin.

Liikenteen sujuvuudelle asetetaan vuositasolla tulostavoitteita ja sujuvuuden edistymistä seurataan tulostavoitteen seurannan yhteydessä.

Liikenneturvallisuus

Tavoitteena on kuolemaan ja vakavaan loukkaantumiseen johtavien onnettomuuksien jatkuva vähentäminen.

Tavoitealue perustuu valtioneuvoston ja liikenneministeriön kannanottoihin liikenneturvallisuuden parantamiseksi siten, että tieliikenteessä kuolleiden määrä on vuonna 2005 korkeintaan 250. Tavoitteeseen pääsemiseksi tulee tiepitotoimenpiteillä vähentää vuosittain 35-40 kuolemaan johtavaa onnettomuutta, ja siitä Lapin tiepiirin osuus on 2-3 henkilövahinko-onnettomuuden vuosittainen vähentäminen.

Liikenneturvallisuustavoitteen saavuttamiseksi:
- vuoteen 2005 ulottuva Lapin tiepiirin liikenneturvallisuusohjelma otetaan huomioon tienpidon suunnittelussa ja ohjelmoinnissa. Piiri toteuttaa vuosittain liikenneministeriön odotuksen mukaisesti aikaisempaa enemmän erillisiä

kevyen liikenteen väyliä piirissä v. 1999 valmistuvan "Kevyen liikenteen verkon tarveselvitys" -julkaisun mukaisessa järjestyksessä. Kyseinen suunnitelma tullee muuttamaan hankkeiden toteuttamisjärjestystä seuraavan TTS:n loppuvuosien kohdalla
- piiri toteuttaa vuosittain vähintään yhden taajaman parantamishankkeen
- liikenneturvallisuustavoite otetaan huomioon suunnittelun, hoidon, ylläpidon ja rakentamisen hankintamenettelyissä
- piiri osallistuu alueelliseen liikenneturvallisuustyöhön yhteistyössä sidosryhmien ja liikenneturvallisuustyötä tekevien tahojen kanssa.

Liikenneturvallisuustavoitteen toteutumista seurataan vuosittain asetettavien tulostavoitteiden avulla.

Ympäristö

Tavoitteena on tieliikenteen ja tienpidon haittojen vähentäminen ja ennaltaehkäisy sekä ratkaisujen hyvä sopeuttaminen ympäristöön.

Tavoitteiden saavuttamiseksi:
- piiri toteuttaa vähintään yhden liikenneturvallisuutta ja ympäristöä parantavan taajaman parantamishankkeen vuosittain
- toteutetaan tarvittavat pohjavedensuojaus- ja meluntorjuntatoimenpiteet
- ympäristöasiat ja -tavoitteet sisällytetään suunnittelun, hoidon, ylläpidon ja rakentamisen hankintamenettelyihin, tuotteiden laatuvaatimuksiin ja laatu järjestelmiin

Ympäristötavoitteen toteutumista ohjataan ja seurataan vuosittaisilla tulostavoitteilla.

Tieverkon kunto

Tien kunnolla tarkoitetaan tien rakenteen ja tien pinnan kuntoa.

Suunnitelmakauden tavoitteena on päätieverkon kunnon säilyttäminen hyvänä ja huonokuntoisten teiden määrän kasvun rajoittaminen koko maassa alle 200 kilometriin vuodessa eli määrä on vuoden 1999 lopussa enintään 6400 km. Päällysteiden vaurioiden määrä kasvaa korkeintaan 5 %. Sorateiden runkokelirikosta liikenteelle aiheutuvia haittoja vähennetään.

Lapissa huonokuntoisten päällystettyjen teiden määrä on ollut n. 900 km:n tasolla. Runkokelirikkohaittoja on soratieverkolla n. 120 km:n matkalla.

Tienpidon päämääränä on tieverkon kunnon säilyttäminen sellaisena, että yhteiskunnan eli tienpitäjän ja tienkäyttäjien kustannukset ovat minimissä. Siten tieverkkoon tulee kohdistaa riittävästi toimenpiteitä, ettei liikenteen ja ilmaston aiheuttama kuluminen rappeuta tiestöä eikä vähennä tiestön pääoma-arvoa

Tämän tavoitealueen toteuttamista vaikeuttaa investointeihin käytettävissä olevien määrärahojen niukkuus. Tavoite on nähtävä pitkän aikavälin tavoitteena, johon nykyisellä määrärahatasolla ei pystytä vastaamaan. Tieverkon kunto laskee erityisesti alemmalla tieverkolla.

Tienpidon taloudellisuus

Tielaitoksen tavoitteena on tienpidon taloudellisuuden jatkuva parantaminen ja tiehallinnon oman toiminnan tehokkuuden parantaminen.

Tienpidon taloudellisuutta parannetaan sopeuttamalla tiehallinnon resurssit tienpidon rahoituksen ja kysynnän edellyttämälle tasolle ja kehittämällä teettämistoimintaa. Tiehallinnon organisaatiota ja toimintaa kehitetään vastaamaan tiehallinnon uutta roolia ja toiminnan laajuutta.

3.4 Lapin liiton lausunto

Toiminta- ja taloussuunnitelmaa on esitelty Lapin liiton hallitukselle 30.3.1999. Lausunnossaan Lapin liitto korostaa, että tiemäärärahojen riittävyys on turvattava jatkossakin.

4. RAHOITUSLÄHTÖKOHDAT

Tienpito rahoitetaan lähes kokonaisuudessaan valtion talousarviossa vuosittain myönnettävin määrärahoin. Valtion talousarviossa osoitetaan tienpitoon määrärahoja kehittämisen, perustienpidon, ulkopuolisten tietöiden ja maa-alueiden hankinnat ja korvaukset-momenteilta. Lisäksi investointihankkeisiin on ollut mahdollista saada työllisyysrahaa sekä EU-rahoitusta Lapin liiton kautta. Liikenneministeriö antaa tienpidon kehykset talousarviovuoden jälkeisille TTS-ohjelmavuosille.

Liikenneinfrastruktuurin ministerityöryhmä esittää v. 1998 lopulla valmistuneessa raportissaan tienpidon vuosittaista rahoitusta nostettavaksi 430 Mmk:lla,

mistä 230 Mmk suunnattaisiin perustienpitoon alemman tieverkon kunnon parantamiseen sekä liikenneturvallisuus- ja ympäristöhankkeisiin ja 200 Mmk isoihin kehittämishankkeisiin.
Työryhmä ehdottaa myöskin EU:n rakennerahastotuen käyttämistä liikenneväylähankkeisiin.

Ministerityöryhmän esittämää mahdollista lisärahoitusta ei ole ennakoitu piirin kehyksissä. Rahoituksen muutoksien kohdistamista eri tuotteille kuvataan kohdassa 5.9.

4.1 Perustienpito

Lapin tiepiirin perustienpidon kehys on vuonna 1999 241.8 Mmk, mikä on 17,5 Mmk eli n. 7 % v. 1998 kehystä pienempi. Keskushallinnon piireille osoittamista perustienpidon määrärahoista Lapin tiepiirin osuus on ollut n. 9,5 %.
Ohjelmakauden seuraavien vuosien 2000-2003 kehykset on saatu liikenneministeriön tielaitokselle antamista kehyksistä, josta piirin osuus on laskettu käyttäen em. 9,5 %-osuutta. Sen mukaan piirin perustienpidon kehys pysyisi vuoden 1999 tasolla.

Taulukko 2 Perustienpidon rahoitus 1999-2003

	MMK				
TUOTERYHMÄT ja tuotteet	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**
Talvihoito	**56,3**	**55**	**54**	**52**	**52**
Liikenneymp. hoito	**22,4**	**22**	**22**	**21**	**21**
Rak. ja laitteiden hoito	**8,1**	**8**	**8**	**8**	**8**
Sorateiden hoito	**14,0**	**15**	**16**	**16**	**16**
HOITOTUOTTEET YHT.	**100,8**	**100,0**	**100,0**	**97,0**	**97,0**
Päällystettyjen teiden ylläpito	**13,1**	**14,4**	**13,5**	**13,3**	**13**
Rakent. ja laitteiden ylläpito	**7,8**	**8,5**	**8,5**	**8,5**	**8,5**
YLLÄPITO YHTEENSÄ	**20,9**	**22,9**	**22,0**	**21,8**	**21,5**
Korvausinvestoinnit	**47,9**	**43,6**	**45,7**	**45,0**	**43,3**
Laajennusinvestoinnit	**34,5**	**40,0**	**40,0**	**45,0**	**47,0**
Uusinvestoinnit x)	**17,0**	**12,3**	**0**	**0**	**0**
Esi- ja yleissuunnittelu	**1,8**	**1,5**	**1,5**	**1,5**	**1,5**
Tie- ja rakennussuunnittelu	**5,9**	**6,0**	**6,0**	**6,0**	**6,0**
INVESTOINNIT YHT.	**107,1**	**103,4**	**93,2**	**97,5**	**97,8**
TIEHALLINTO	**30**	**29**	**28**	**27**	**27**
YHTEENSÄ	**258,8**	**255,3**	**243,2**	**243,3**	**243,3**

x) erillisrahoitus (perustienpito):

	v.1999	v.2000
Pelkosenniemen silta	14,0	
Tapionkylän silta	3,0	12,3

4.2 Kehittäminen

Kehittämishankkeista päättää eduskunta valtion budjetin hyväksymisen yhteydessä. Piirin kehittämismomentin kehys määräytyy ohjelmiin hyväksyttyjen hankkeiden kautta.

Kehittämismäärärahojen väheneminen on johtanut entistä kovempaan kilpailuun hankkeiden välillä, missä hankkeen liiketaloudellinen kannattavuus ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus korostuvat. Piirit joutuvat hakemaan keinoja kustannusten karsimiseksi hankkeita keventämällä ja toteuttamalla hankkeita vaiheittain pitemmällä aikavälillä.

Lapin piirin esittämillä hankkeilla on kilpailukykyiset tunnusluvut, jotka kestävät vertailun muihin valtakunnallisiin hankkeisiin. Hankkeiden lopullinen käynnistyminen vaatii tunnuslukujen lisäksi tuekseen alueellista ja maakunnallista yhteistyötä ja vaikuttamista.
Lapin ainoa rakenteilla oleva kehittämishanke, Kemi-Tornio moottoritie, on toteutunut suunnitelmien mukaisesti ja valmistunee vuonna 2001.
Seuraavaksi toteutettavat piirin kehittämishankkeet ovat vt4 Kemin kohta ja vt4 Rovaniemen kohta, joita esitetään käynnistettäväksi vuosina 2002 ja 2003.

Taulukko 3 Kehittämisen hankkeiden rahoitus 1999 - 2003

			MMK				
HANKE	**Ka**	**Aik**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**
Kemi-Tornio moottoritie	**400**	**108**	**83**	**107**	**92**	**3**	**7**
Vt 4 Kemin kohta	**115**					**20**	**75**
Vt 4 Rovaniemen kohta	**115**						**10**
Kehittämisen suunnittelu			**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
YHTEENSÄ	**670**	**108**	**84**	**108**	**93**	**24**	**93**

4.3 Muut rahoitusmomentit ja -mahdollisuudet

Tienpitoinvestointeihin on käytetty työllisyysrahoitusta viime vuosina noin 20 Mmk/v.

Nykyisin työllisyysrahoitusta myönnetään pääasiassa hankkeen työpaikkoja synnyttävän vaikutuksen perusteella kaikkien virastojen hankkeiden kilpaillessa samasta määrärahasta. Lapissa on useita elinkeinoelämälle tärkeitä tiehankkeita, joille pyritään saamaan työllisyysrahoitusta osana laajempaa kokonaisuutta yhteistyössä kuntien ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Tässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa **ei ole ennakoitu** mahdollisesti saatavaa työllisyysrahoitusta. Työllisyysrahoituksen saanti parantaisi piirin mahdollisuuksia toteuttaa tieinvestointeja erityisesti alemmalla tieverkolla.

Useampien rahoittajien mukaantulo helpottaa ja voi nopeuttaa hankkeen toteuttamista. Lapissa on yleistynyt pienehköjen hankkeiden, mm. kevyen liikenteen väylien, tievalaistusten ja alikulkukäytävien toteuttamismalli, missä hankkeen rahoituksesta on vastannut useampi taho; tiepiirin lisäksi kunnat, kylätoimikunnat ja T&E-keskuksen työvoimaosasto ovat rahoittaneet hankkeita yhteistyökumppaneiden keskenään sopimalla tavalla.

Uudeksi rahoituslähteeksi on tullut EU-rahoitus. Sitä on saatu Barentsin INTERREG-II ohjelmasta. Kansallinen rahoitus on järjestynyt työllisyys- ja/tai perustienpidon momenteilta. EU-rahoitusta on saatu 4-5 Mmk/v.

Kehittämishankkeiden suunnitteluun on saatu TEN-rahoitustukea, ja Kemi-Tornio moottoritien rakentamiseen on Euroopan Investointipankki (EIP) myöntänyt lainaa.
Liikenneinfrastruktuurin ministerityöryhmä esittää raportissaan EU:n rakennerahastotuen käyttämistä liikenneväylähankkeisiin, mikä mahdollisuus on sisällytetty Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmaan.

Piiri käyttää kaikkia em. mahdollisuuksia hyväksi lisärahoituksen saamiseksi tienpitoon.

Tiealueiden lunastuksiin ja korvauksiin käytetään maanlunastusmäärärahoja vuosittain 5-6 Mmk.

5. TOIMINTALINJAT TUOTTEITTAIN

5.1 Lähtökohta

Piirin toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa on lähtökohtana ollut toteuttaa laitostasolla sovittuja tienpidon toimintalinjoja, laatuvaatimuksia ja tavoitteita. Piiri lähtee siitä, että tienpidossa tulee säilyttää koko maassa yhtenäinen linja, ja mikäli eri tuotteiden painotuksia joudutaan muuttamaan, on toimintalinjojen ja laatuvaatimusten muutokset tehtävä yhtenäisesti laitostasolla.
Rahoituksen väheneminen kohdistuu Lapissa siten ennen kaikkea päällystettyjen teiden ylläpitoon ja investointeihin, joita ei voida toteuttaa tarvetta vastaavasti. Investointien vähäisyys vaikeuttaa piirin mahdollisuutta saavuttaa asetettuja tavoitteita eikä tiestön pääoma-arvon säilyttämistä voida ohjelmakaudella turvata.

5.2 Hoito

Hoitoon suunnattu rahoitus on laskeva, joskin tuottavuuden ja taloudellisuuden parantumisen kautta saadaan edelleen aikaan nykyisten laatutasovaatimusten edellyttämä laatutaso. Hoitourakoiden avointa kilpailuttamista lisätään vuosittain laitostason teettämisstrategian mukaisesti.

Talvihoidon toimintalinjat pysyvät pääosin nykyisellään. Palvelutasotutkimuksessa tienkäyttäjien esittämät odotukset otetaan huomioon, mutta piiri ei voi tarjota valtakunnallisesti sovittua parempaa palvelutasoa.
Toimenpiteiden oikea-aikaisuudella ja keleistä tiedottamisella varmistetaan tiestön päivittäinen liikennöitävyys ja parannetaan liikenneturvallisuutta.

Tiestön talvihoitoluokitus tarkistetaan talvikausittain liikennemääriä ja matkailu- ja raskaan liikenteen tarpeita vastaavaksi. Talvihoidossa otetaan entistä tarkemmin huomioon tienkäyttäjien tarpeiden muutokset tieverkolla esim. hiihtosesonkien ja juhlapyhien aikaan (täsmähoito).
Ympäristöhaittoja vähennetään minimoimalla suolan käyttö.
Tieverkon talvihoitoluokitus on esitetty liitteessä 4.

Liikenneympäristön hoitotöitä ovat liikenne- ja opastusmerkkien hoito, tiemerkinnät, vihertyöt, puhtaanapito ja valaistus.
Hoitotyöt painottuvat pääteille ja taajamiin. Pääteiden tiemerkinnät tehdään ennen kesämatkailukauden alkua. Tievalaistuskustannusten pienentämiseksi jatketaan yönaikaista sammuttamista suunnitelmallisesti. Tienvarsien hoitoa ja pensaikkojen raivausta tehostetaan.

Rakenteiden ja laitteiden hoidon tarkoituksena on varmistaa tierakenteiden toimivuus kaikissa olosuhteissa. Hoito sisältää teiden kuivatusjärjestelmien, päällysteiden, siltojen ja muiden tiehen liittyvien laitteiden ja rakenteiden hoidon sekä pienten vaurioiden korjaamisen.
Päällysteteiden vauriot paikataan talvikauden jälkeen ennen turistikauden alkamista.

Sorateiden hoidon tarkoituksena on pitää soratiet vaatimusten edellyttämässä kuntotasossa.
Piiri tehostaa sorateiden kulutuskerroksen uusimista. Suolan käyttöä vähennetään pölynsidonnassa kohdistamalla ja annostelemalla suolan käyttö nykyistä tarkemmin. Kelirikon aiheuttama haitta puutavara- ja turvekuljetuksille minimoidaan sopimalla kuljetusajankohdista ja tiedottamalla kelirikosta ennakkoon.

Lossiliikenteen hoito sisältää liikenteen hoidon sekä kaluston kunnossapidon. Lossiliikenteen hoito rahoitetaan keskitetysti keskushallinnosta.
Lossit liikennöivät aikataulutta, mutta eivät yöaikaan.

5.3 Ylläpito

Päällystettyjen teiden ylläpidolla varmistetaan tieverkon liikennekelpoisuus korjaamalla ja uusimalla liikenteen kuluttamat ja roudan rikkomat tai vaurioittamat päällysteet.
Päällysteiden uusimista toteutetaan noin 250 km vuodessa, mistä pelkän päällysteen uusimista on noin 80 km ja noin 170 km:llä tehdään päällysteen uusimisen yhteydessä myöskin tierungon peruskorjausta.
Etenkin päätiet pyritään pitämään vaatimusten edellyttämässä kunnossa.
Palvelutasotutkimuksessa tienkäyttäjät odottavat alemman tieverkon päällysteiden kunnon kohentamista, mutta rahoituksen niukkuudesta johtuen päällysteiden kunto tulee heikkenemään edelleen.

Piirin päällystekohteet 1999-2001 ilmenevät toiminta- ja taloussuunnitelman hankeohjelmasta, ja ne on esitetty liitteessä 5.

Rakenteeltaan hyväkuntoisten sirotepinnoitettujen teiden (SOP-tiet) päällyste uusitaan, mutta rungoltaan heikot SOP-tiet muutetaan takaisin sorateiksi.

Piiri tehostaa kevyen liikenteen väylillä tarvittavien korjausten tekemistä ja päällysteiden uusimista.

Rakenteiden ja laitteiden ylläpidon tarkoituksena on varmistaa tierakenteiden ja tiehen liittyvien laitteiden toiminta ja säilyvyys. Ylläpidon tasolla vaikutetaan

rakenteiden ja laitteiden tekniseen kestoon ja pääoma-arvon säilymiseen. Toimenpiteillä vähennetään liikenteen häiriöitä uusimalla rumpuja ja korjaamalla kelirikko- ja kantavuusvaurioita.

5.4 Korvausinvestoinnit

Korvausinvestoinnit ovat nykyisen tieverkon kunnostus- tai peruskorjaustoimenpiteitä, joilla säilytetään tiestön rakenteellinen kunto ja pääoma-arvo. Korvausinvestointien perusteena on rakenteen kuluminen tai heikkeneminen. Tyypillisiä korvausinvestointeja ovat tien rakenteen parantaminen, siltojen peruskorjaus tai kelirikkokohtien korjaus.

Uudelleen päällystämisen yhteydessä peruskorjataan tiestöä poistamalla kantavuuspuute, routahaitat ja levittämällä tietä paikoissa, missä on liikennemääriin nähden leveyspuute. Näitä toimenpiteitä tehdään vuosittain keskimäärin 170 km:n matkalla. Sorateiden runkokelirikkokohtia korjataan erityisesti raskaan liikenteen tärkeiltä reiteiltä. Runkokelirikkoa poistettiin v. 1998 25 km:n matkalta.

5.5 Laajennusinvestoinnit

Laajennusinvestointeja tehdään nykyiselle tieverkolle ja niiden tarkoituksena on palauttaa tien palvelutaso kohtuulliseksi parantamalla tien tai yhteysvälin liikenteellisiä ominaisuuksia. Laajennusinvestointien perusteena on lisääntyneen liikenteen aiheuttama heikentynyt liikenneturvallisuus tai sujuvuus. Investoinneissa tukeudutaan mahdollisimman paljon olemassa olevaan tiehen tai tiealueeseen hyödyntäen samalla jo aiemmin tehtyjä tierakenteita.

Laajennusinvestointeja ovat mm. tien suuntauksen parantaminen, eritasoliittymien rakentaminen, tien leventäminen, kevyenliikenteen väylien rakentaminen, sillan uusiminen, sorateiden päällystäminen, liittymä- ja taajamajärjestelyt sekä valaistuksen, melusuojauksen tai pohjaveden suojauksen rakentaminen.

Investointihankkeiden valintaa ohjaavat tienpitoon kohdistetut vaikutustavoitteet, joita ovat mm. liikenteen sujumisen, liikenneturvallisuuden ja tieympäristön tilan kohentaminen.

Taajamien liikennejärjestelyjä toteutetaan yhdessä kohteessa vuosittain liikenteen sujuvuuden, liikenneturvallisuuden ja tieympäristön parantamiseksi. Vuosittain rakennetaan kevyen liikenteen väyliä 15-20 km, ja uusitaan kantavuudeltaan heikkoja siltoja n. 5 kpl pääasiassa raskaiden kuljetusten reiteillä.

5.6 Uusinvestoinnit

Uusinvestoinnit muuttavat oleellisesti tieverkkoa tai tieosuuden tasoa. Tyypillinen toimenpide on uuden tie- tai siltayhteyden rakentaminen, moottori- tai moottoriliikennetien rakentaminen sekä tien nelikaistaistus. Hankkeilta vaaditaan hyvää yhteiskuntataloudellista kannattavuutta.
Uusinvestointeja toteutetaan etupäässä kehittämismomentin määrärahoilla. Ohjelmakaudella Lapissa toteutetaan/piiri esittää toteutettavaksi seuraavat hankkeet:

Kemi - Tornio moottoritie

Hankkeen toteuttaminen etenee suunnitelmien mukaisesti ja se valmistunee liikenteelle v. 2001.

Kemin keskustan kohta

Hanke on osa TEN-tieverkkoa valtatiellä 4 Kemin kaupungin alueella ja edelleen etelään Simon kunnanrajalle. Hankkeesta noin 9 km kulkee yhtenäisen kaupunkirakenteen sisällä ja loppuosa maaseutumaisessa ympäristössä kaupungin eteläpuolella.
Hankkeen suunnittelussa tähdätään siihen, että valmiudet hankkeen käynnistämiseen v. 2002 ovat olemassa.

Rovaniemen keskustan kohta

Hanke on Rovaniemen kaupungin eteläinen sisääntulotie valtatiellä 4, ja on osa TEN-tieverkkoa.
Hankkeen tiesuunnitelman laatiminen on käynnistetty ja tavoitteena on luoda valmiudet hankkeen käynnistämiseen v. 2003.

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankeluettelot on esitetty liitteessä 6. Investointihankkeet ilmenevät liitteistä 7-8. Edellä mainittujen kehittämishankkeiden hankekortit ovat liitteinä 9-10.

5.7 Suunnittelu

Suunnittelutoiminnan tarkoituksena on huolehtia siitä, että piirillä on käytettävissä alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä elinkeinoelämän kehittämiseksi tarvittavista tiehankkeista yleisesti hyväksytyt ja vahvistetut suunnitelmat ohjelmointia ja toteuttamista varten.
Tiehankkeiden suunnittelu käsittää tieverkkotasolla tehdyn puutetarkastelun

pohjalta käynnistyvät hankekohtaiset tarveselvitykset, yleissuunnitelmat ja toimenpideselvitykset sekä tie- ja rakennussuunnitelmat.

Suunnittelun kohteeksi valitaan hankkeita, jotka parhaiten toteuttavat tienpidolle asetettuja tavoitteita ja joilla saavutetaan parhaat tienpidon vaikutukset.

Määrärahojen niukkuuden vuoksi pyritään hankkeiden suunnittelussa minimoimaan toteutettavat toimenpiteet kuitenkaan vaarantamatta hankkeella tavoiteltavien vaikutusten aikaansaamista. Aikaisemmin valmistuneita suunnitelmia tarkistetaan em. periaatteen mukaiseksi. Suunnittelussa otetaan huomioon mahdollisuus hankkeiden vaiheittaiseen toteuttamiseen.

Kehittämishankkeiden suunnittelussa varaudutaan kohdassa 5.6 mainittujen hankkeiden lisäksi päätieverkolla olevien puutekohtien korjaamiseen.

Tärkeimpiä ohjelmakauden tiesuunnitteluhankkeita ovat vt 4 kehittämishankkeet Kemin kohdalla ja Rovaniemen kohdalla.
Yleissuunnitteluhankkeista ovat merkittävimpiä ns. Barentsin käytävään kuuluvat hankkeet kt 82 Kalliosalmi-Kemijärvi ja vt 4 Koivu-Rovaniemi. Lisäksi on tarve laatia yleissuunnitelma välille vt 21 Palojoensuu-Kilpisjärvi sekä tarveselvitys Barentsin käytävän hankkeelle kt 82 Joutsijärvi-Venäjän raja.
Taajamahankkeiden yleissuunnitelmia laaditaan mm. Keminmaan taajamaalueella sekä Kittilän, Kolarin ja Posion kirkonkylien kohdilla.

Kehittämishankkeiden suunnitteluun tarvitaan rahaa vuosittain 3-5 Mmk. Pienempien investointihankkeiden suunnitteluun käytetään vuosittain perustienpidon määrärahaa 5-6 Mmk.

5.8 Tiehallinto

Tiehallinto sisältää oman organisaation toimintakulut. Kustannukset ovat n. 8 % tiepiirin vuosibudjetista. Tiepiirin henkilömäärä on v. 1999 88 henkilöä. Tarve pitemmällä aikavälillä on noin 80 henkilöä, mikäli piirin vastuulle ei tule uusia ns. sektoritehtäviä.

5.9 Kehysten muuttumisen vaikutukset tuotteisiin ja toimintalinjoihin

Mikäli piirin tienpidon rahoitus **kasvaa**, suunnataan lisärahoitus ylläpito- ja investointituotteisiin.

Päällysteiden uusimista ja samassa yhteydessä toteutettavaa tierungon korjausta voitaisiin lisätä erityisesti alemmalla tieverkolla. Tarpeellisia kevyen liikenteen väyliä ja alikulkuja sekä pienehköjä liikenteen sujuvuutta parantavia toimenpiteitä toteutettaisiin enemmän koko tieverkolla. Alemman tieverkon parantamiskohteet kohdistettaisiin ensisijassa elinkenoelämän kuljetusten kannalta tärkeille reiteille.

Mikäli tienpidon ja piirin rahoitus edelleen **vähenisi**, jouduttaisiin selvittämään rahoituksen kohdistamista uudelleen tienpidon tuotteille. Vaihtoehtoja ovat tiestön päivittäisen liikennöitävyyden heikentäminen hoidon laatutasoa laskemalla tai päällysteiden uusimisen ja tieinvestointien supistaminen edelleen. Päätökset koko maata koskevien yhtenäisten toimintalinjojen muuttamisesta tulee tehdä laitostasolla.

6. VAIKUTUKSET

6.1 Muutokset tieverkossa

Muutokset tieverkkoon tulevat uusien teiden rakentamisesta ja hallinnollisen luokan muutoksista. Hallinnollisen luokan muutoksia tehdään vuosittain 1-2 kpl.

Tiepiirissä on käynnistetty polkuteiden hallinnollinen muutosprosessi niiden muuttamiseksi paikallisteiksi, maanteiksi tai lakkauttamiseksi yleisenä tienä. Polut pyritään lakkauttamaan yleisenä tienä.

Moottoritien rakentaminen Kemi - Tornio -välille lisää tiepituutta nykyisen tien jäädessä rinnakkaistieksi. Moottoritien pituus on 19 km ja liittymä- ja rinnakkaisteitä rakennetaan noin 11 km. Muilla rakennus- ja parannushankkeilla ei ole suurta vaikutusta tieverkon pituuteen.

6.2 Tiestön toimivuus / kunto

Tieverkon kuntoon vaikuttavat korvaus-, laajennus- ja uusinvestoinnit. TTS-kaudella korvausinvestointeja tehdään päällystetöiden yhteydessä vuosittain 170 km. Pääasiallisin toimenpide on kantavuuden parantaminen stabiloinnilla tai kantavan kerroksen lisäyksenä sekä routapaikkojen korjaaminen. Kantavuuden parantamisen lisäksi tietä tarvittaessa myös levennetään.

Päällystetöiden yhteydessä tehtäviä korvausinvestointeja ei pystytä tekemään kuitenkaan riittävästi, joten päällystetyn tieverkon kunto heikkenee.

Investoinneilla parannetaan tien rakennetta ja/ tai suuntausta TTS-kaudella noin 650 km:n matkalla. Kevyen liikenteen väyliä rakennetaan noin 80 km ja tievalaistusta noin 50 km. Painorajoitettuja ja muuten huonokuntoisia siltoja uusitaan noin 20 kpl. Viidessä taajamassa saneerataan päätie taajamaan sopivaksi.

6.3 Liikenneturvallisuus / Liikenteen sujuvuus

Tehokkaimmat liikenneturvallisuusvaikutukset saadaan taajamahankkeilla sekä kevyenliikenteen järjestelyjen ja tievalaistuksen kautta. Investoinneilla on mahdollista saada vain n. 0,4-0,7 laskennallisen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä vuosittain. Sen lisäksi hoidon tehostamisella, nopeusrajoituksilla ja muilla toimenpiteillä, mm. reunapaaluilla voidaan parantaa liikenneturvallisuutta.

Liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta parannetaan kehittämällä liikenteen tiedottamista ja toteuttamalla päällystys- ja rakennustyöt vilkkailla tieosuuksilla ruuhka-ajan ulkopuolella ja käyttämällä kiertotiejärjestelyjä. Talvihoidossa kiinnitetään huomiota hoidon tasalaatuisuuteen siten, ettei hoitoalueen raja näy tien laatutasossa.

6.4 Ympäristö

Suurimmat ympäristövaikutukset ohjelmakaudella saadaan taajamien saneerauksilla sekä moottoritien rakentamisella Kemi-Tornio välille.

Moottoritiehankkeen yhteydessä rakennetaan pohjaveden pilaantumisriskiä vähentäviä pohjavesisuojauksia yhteensä 1,8 km. Melusuojauksia rakennetaan n. 8,0 km, millä suojataan n. 350 asukasta liialta melulta.

Muiden hankkeiden yhteydessä tehdään tarvittavat melu- ja pohjavesisuojaukset.

Taajamakohteita ohjelmassa on viisi, jotka toteutetaan ympäristöllisesti ja liikenteellisesti sekä taajamakuvallisesti omaleimaisiksi ratkaisuiksi yhteistyössä kuntien, paikallisten yrittäjien ja asukkaiden kanssa. Myös levähdysalueiden suunnittelussa korostetaan paikallisia erityispiirteitä.

Kevyen liikenteen väylien rakentaminen edistää ympäristöä säästävien liikkumismuotojen käyttöä ja lisää kevyen liikenteen turvallisuutta.

6.5 Muut vaikutukset

Toiminta- ja taloussuunnitelman mukaiset toimenpiteet ovat riittämättömät tieverkon pääoma-arvon säilyttämiseksi nykyisellään. Tierakenteiden ylläpito- ja parantamistoimenpiteitä tulisi tehdä vuosittain yli 250 Mmk:lla. Tämän suunnitelman rahoituskehyksestä jää tiestön päivittäisen hoidon jälkeen käytettäväksi rakenteiden ylläpitoon ja parantamiseen vuosittain vain noin 110 Mmk.

6.6 Yhteenveto tienpito-ohjelmasta

Taulukossa 4 on esitetty ohjelmakauden investointien toimenpiteet ja kustannukset. Toimenpiteet ja niiden kustannukset perustuvat ohjelman alkuvuosien osalta laadittuihin hankesuunnitelmiin, mutta ovat arvioita kahden viimeisen vuoden kohdalla. Taulukossa 5 ilmenee perustienpidon investointien kohdistuminen tieverkolle.

Taulukko 4 Investointitoimenpiteet piirin toiminta- ja taloussuunnitelman perusteella arvioituna (kust,: tmk, määrä: m, kpl)

Toimenpide	1999		2000		2001		2002		2003	
	kust.	määrä	kust.	määrä	kust.	määrä	kust.	määrä	kust.	määrä
Kevyen liikenteen väylät	9261	21648	12940	18723	8856	13041	8821	11275	14590	15968
Kevyen liikenteen eritasot	1385	2	2000	4	1800	4				
Soratiet	16946	10984	22847	17317	20717	16305	8000	6905	7977	7104
Päällystetyt tiet	56508	176211	46633	177636	49967	199703	54675	50830	58494	62590
Moottoriväylähankeet	83000	4352	100000	5243	67200	3523	20000	2296	85000	9133
Uudet tieyhteydet	160	6600								
Siltahankeet	19802	11	14850	15	3300	5	13334	10	5656	9
Kaistajärjestelyt	270	339							8710	323
Liittymäjärjestelyt	1410	8	580	2	2745	4	2500	7		
Eritasoliittymät									1290	1
Rautateiden risteykset									6000	1
Liikennealueet	190	4	300	1						
Tievalaistus	2350	17521	1354	11092	1702	12810	640	3896	410	3088
Liikenne-valot										
Maa-alueiden kunnostaminen										
Pohjavesisuojaukset			500	932						
Melusuojaukset										
Riista-aidat										
Liikenneympäristön pehmentäminen										
Liikenteen hallinta										
Muut toimenpiteet (kpl)										
Muut toimenpiteet (m)										
Muut toimenpiteet (-)										

Taulukko 5 Perustienpidon investoinnit ilman päällystekohteita

	1999 Mmk	2000 Mmk	2001 Mmk	2002 Mmk	2003 Mmk
PÄÄTIET (valta- ja kantatiet)	9	14	15	17	9
MUUT TIET	7	10	13	11	21
TAAJAMAT	8	6	8	7	6
SILLAT	3	4	2	11	3
ERILLISET JK+PP TIET JA VALAISTUS	11	11	11	5	11
YHTEENSÄ	38	45	49	51	50

7. LIITTEET

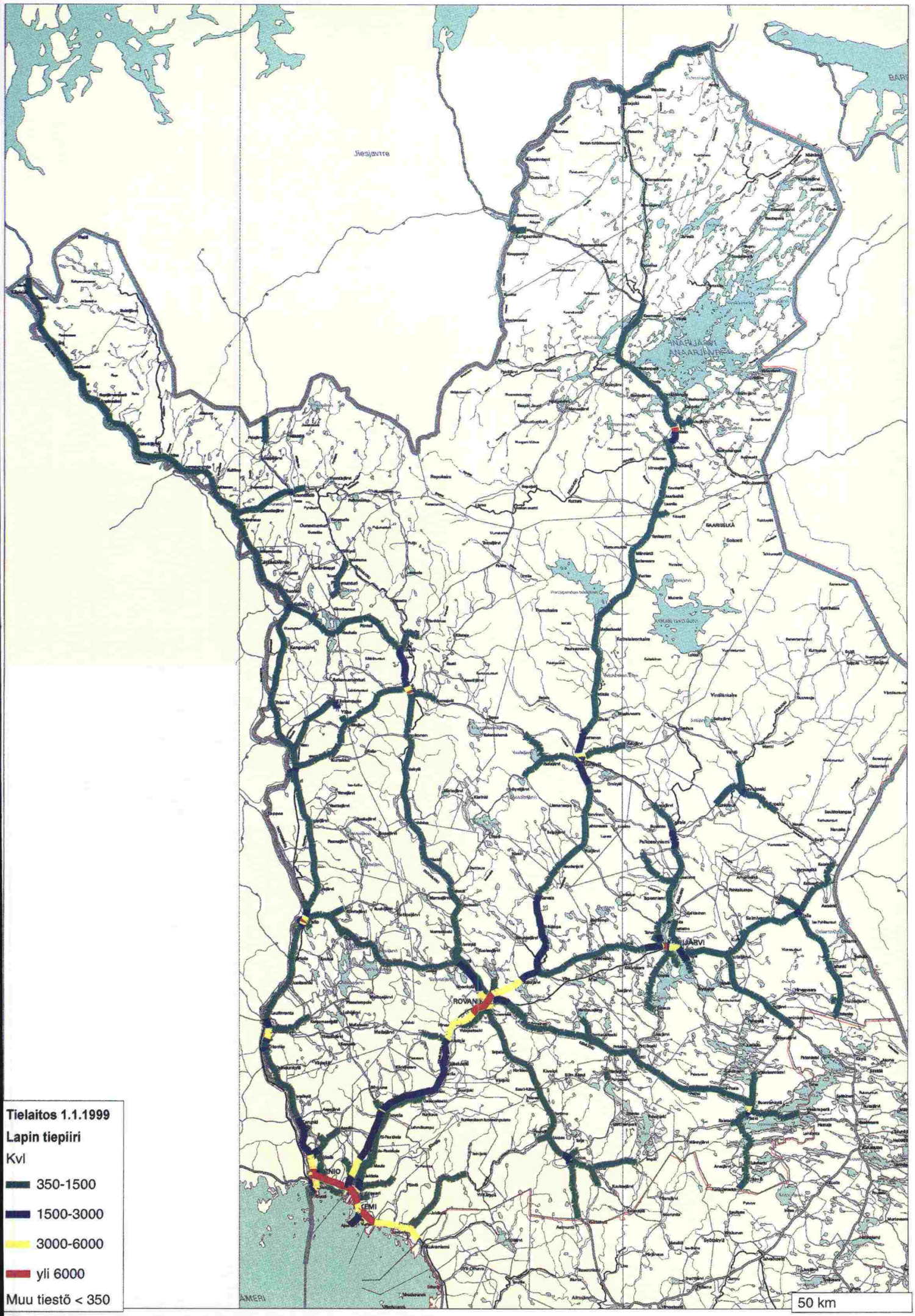
Tielaitos 1.1.1999
Lapin tiepiiri
Kvl
350-1500
1500-3000
3000-6000
yli 6000
Muu tiestö < 350
50 km
ROVANIEMI
TORNIO
KEMI
SAARISELKÄ

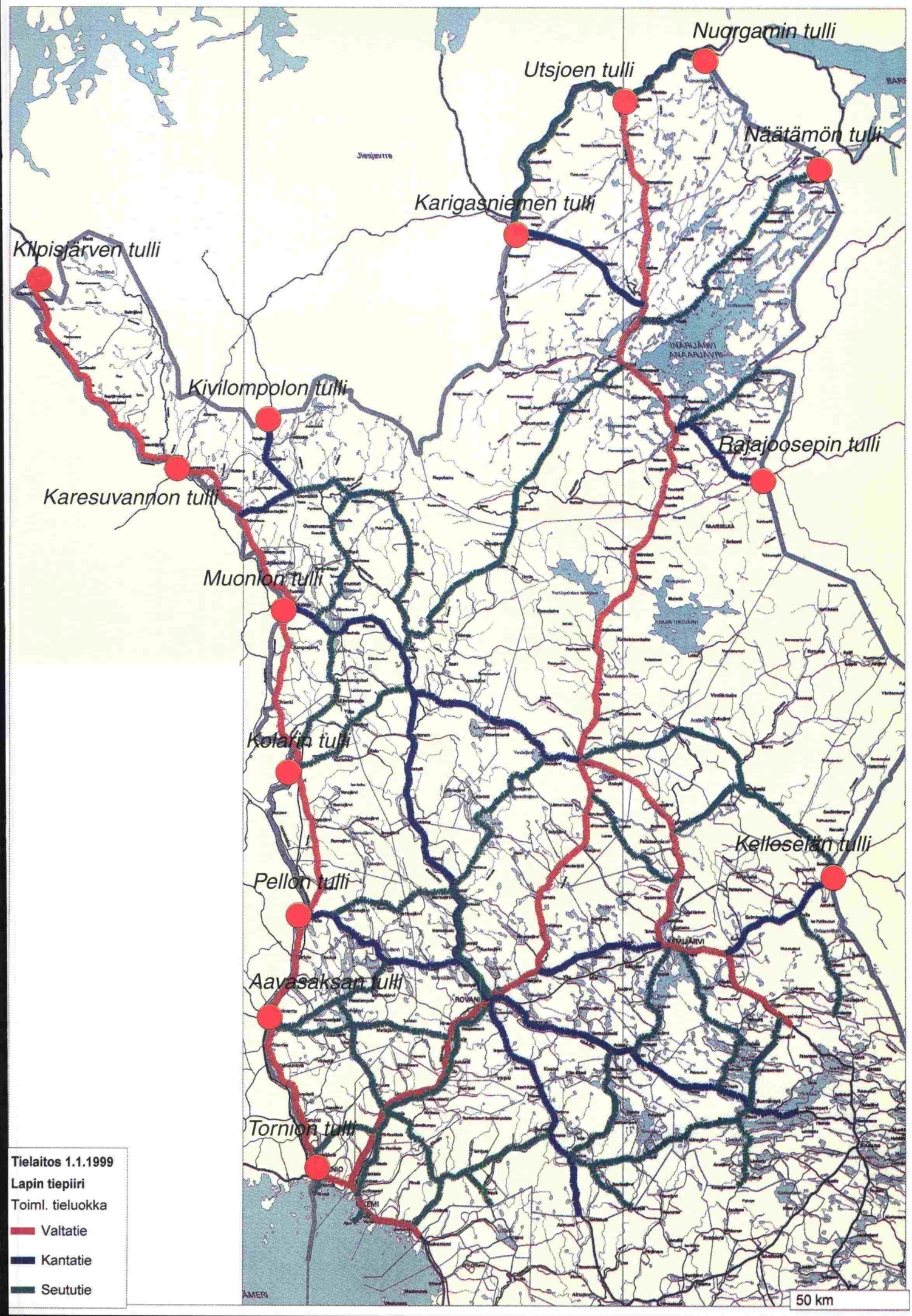
Nuorgamin tulli
Utsjoen tulli
Näätämön tulli
Karigasniemen tulli
Kilpisjärven tulli
Kivilompolon tulli
Rajajoosepin tulli
Karesuvannon tulli
Muonion tulli
Kolarin tulli
Kelloselän tulli
Pellon tulli
Aavasaksan tulli
Tornion tulli
Tielaitos 1.1.1999
Lapin tiepiiri
Toiml. tieluokka
Valtatie
Kantatie
Seututie
50 km

LAPIN TIEPIIRI 1.1.1999

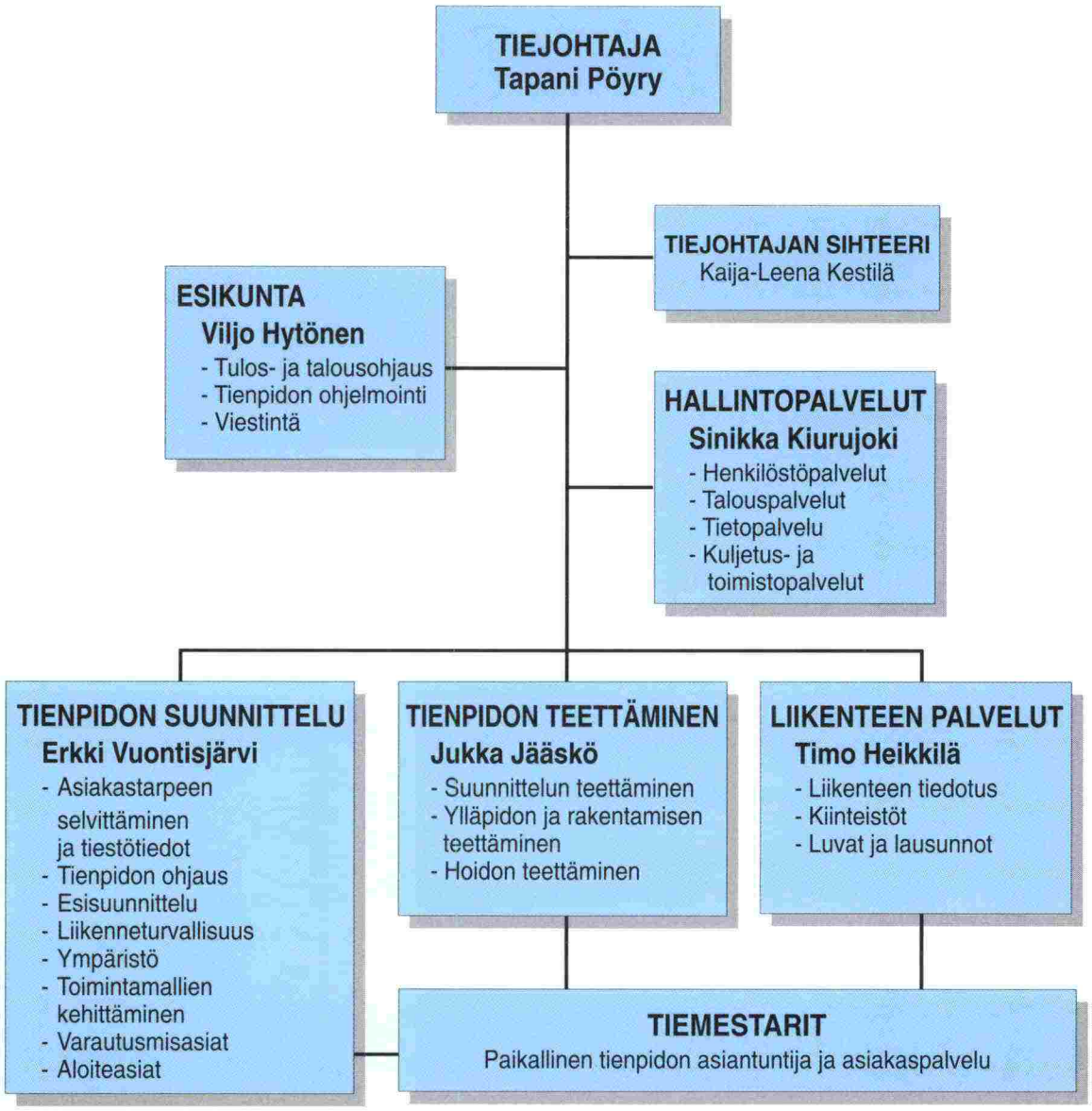

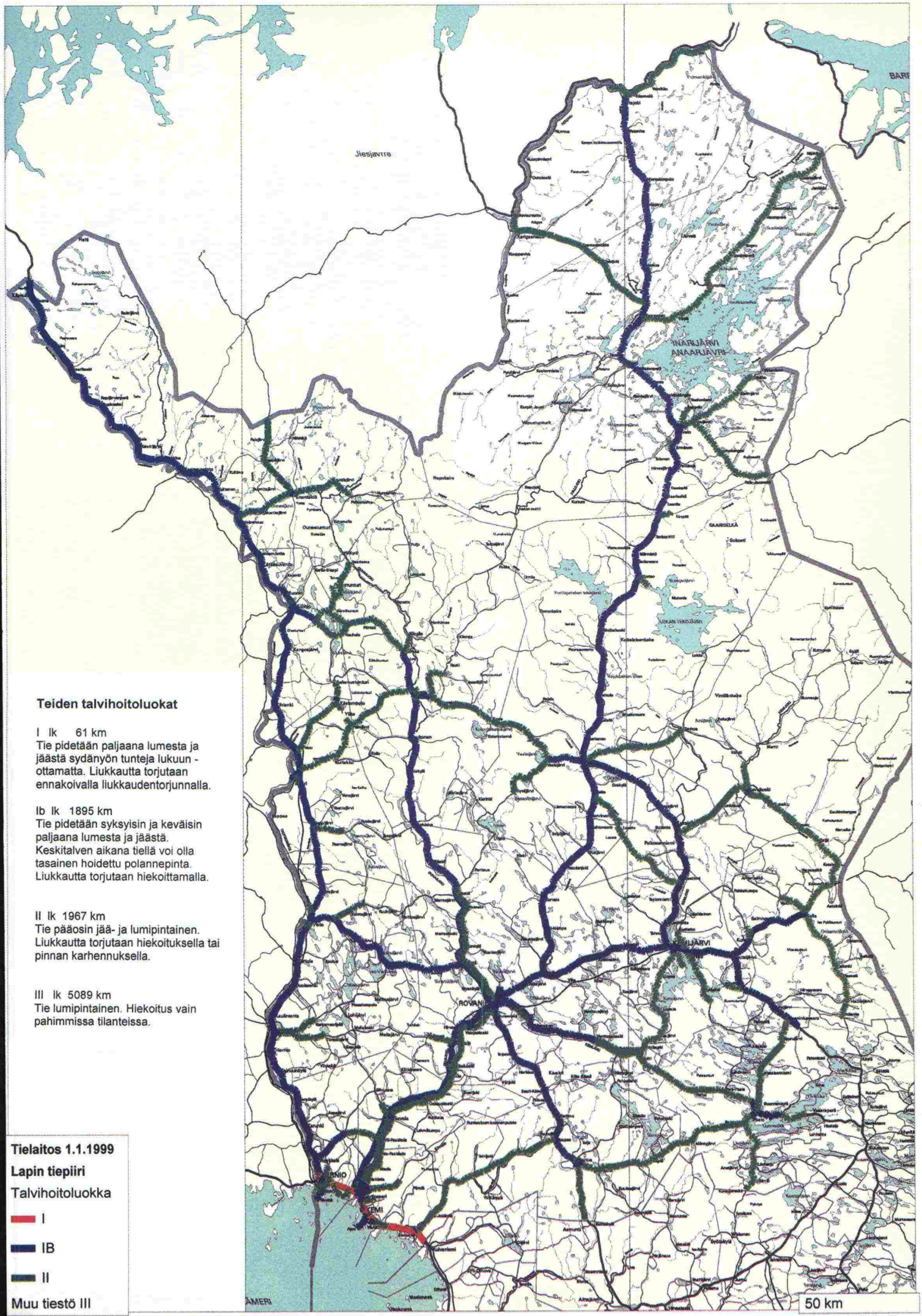

Teiden talvihoitoluokat

I lk 61 km
Tie pidetään paljaana lumesta ja jäästä sydänyön tunteja lukuun ottamatta. Liukkautta torjutaan ennakoivalla liukkaudentorjunnalla.

Ib lk 1895 km
Tie pidetään syksyisin ja keväisin paljaana lumesta ja jäästä. Keskitalven aikana tiellä voi olla tasainen hoidettu polannepinta. Liukkautta torjutaan hiekoittamalla.

II lk 1967 km
Tie pääosin jää- ja lumipintainen. Liukkautta torjutaan hiekoituksella tai pinnan karhennuksella.

III lk 5089 km
Tie lumipintainen. Hiekoitus vain pahimmissa tilanteissa.

Tielaitos 1.1.1999
Lapin tiepiiri
Talvihoitoluokka
I
IB
II
Muu tiestö III

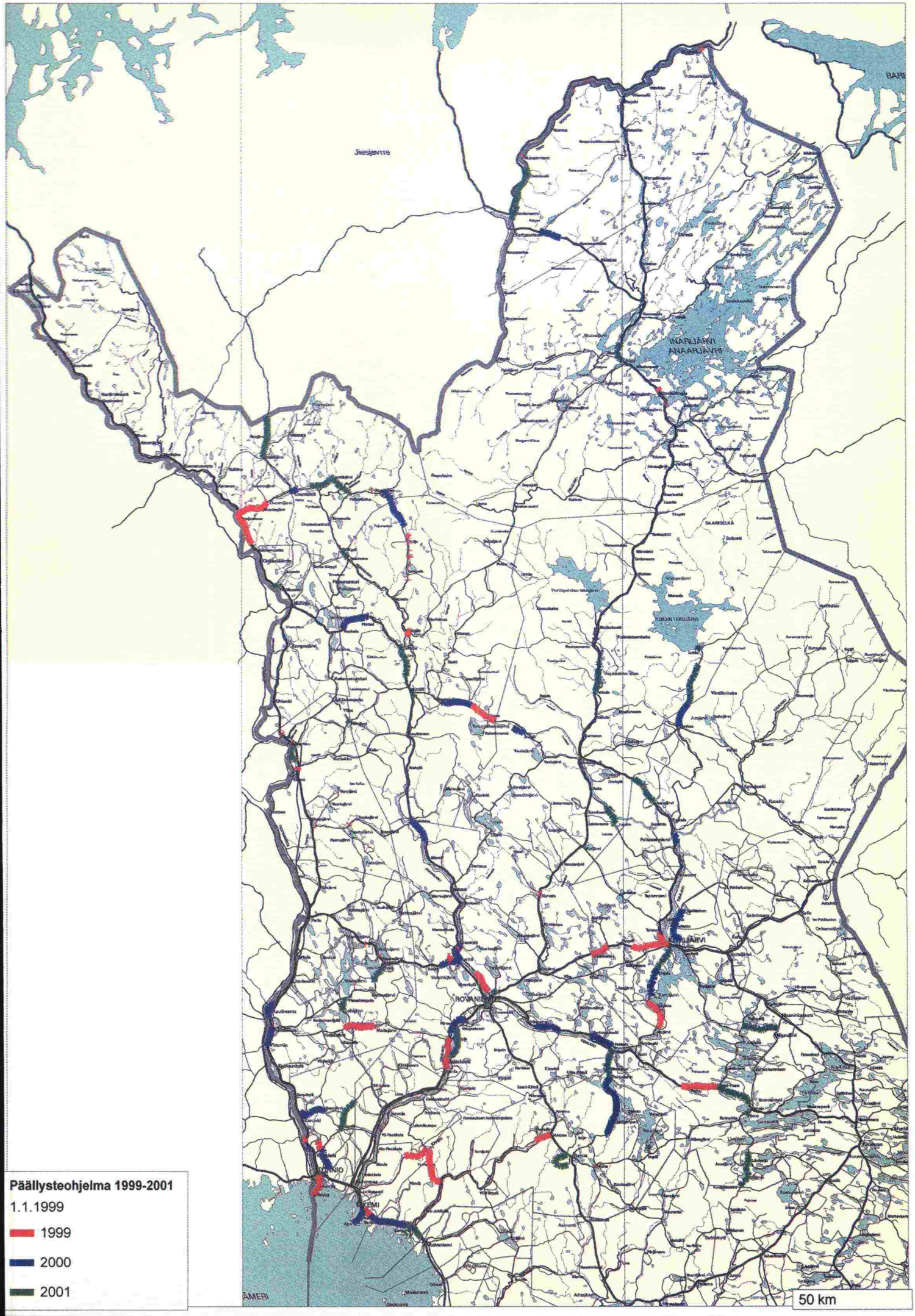
Jiesjavrre
INARIJÄRVI
ANAARJÁVRRI
ROVANIEMI
KEMI
Päällysteohjelma 1999-2001
1.1.1999
1999
2000
2001
50 km

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankkeet 1999 - 2003

LIITE 6

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	Käyt.	1999	2000	2001	2002	2003	Jää

Tiehallinnon oma toiminta

9000		Tiehallinnon oma toiminta		199600	31600	30000	29000	28000	27000	27000	27000
			Tuntematon yhteensä:	**199600**	**31600**	**30000**	**29000**	**28000**	**27000**	**27000**	**27000**

Talvihoito

7000		Talvihoito		368449	47349	56100	55000	54000	52000	52000	52000
			Talvihoito yhteensä:	**368449**	**47349**	**56100**	**55000**	**54000**	**52000**	**52000**	**52000**

Liikenneympäristön hoito

7100		Liikenneympäristön hoito		154128	24528	22600	22000	22000	21000	21000	21000
			Liikenneympäristön hoito yhteensä:	**154128**	**24528**	**22600**	**22000**	**22000**	**21000**	**21000**	**21000**

Rakenteiden ja laitt. hoito

7200		Rakenteiden ja laitteiden hoito		55252	7252	8000	8000	8000	8000	8000	8000
			Rakenteiden ja laitt. hoito yhteensä:	**55252**	**7252**	**8000**	**8000**	**8000**	**8000**	**8000**	**8000**

Sorateiden hoito

7300		Sorateiden hoito		107016	14116	13900	15000	16000	16000	16000	16000
			Sorateiden hoito yhteensä:	**107016**	**14116**	**13900**	**15000**	**16000**	**16000**	**16000**	**16000**

Päällysteiden ylläpito

3004	4	Pääll.ohj. Jeesiöjoen sillan kohta	Sodankylä	60		60					
3003	4	Pääll.ohj. Ala-Kyläjoen paikkaus	Sodankylä	80		80					
3015	4	Pääll.ohj. Jaatila- Muurola	Rovaniemen m	2000		2000					
3005	5	Pääll.ohj. Kemijärvi - Särkikangas - Tohmo	Kemijärvi	1600		1600					
3007	82	Pääll.ohj. Kalliosalmi - Sammale	Kemijärvi	1800		1800					
3008	82	Pääll.ohj. Hevosvaara - Särkikangas	Kemijärvi	1320		1320					
3033	4	Pääll.ohj. Veitsiluodon th - Ajos	Kemi	1468		1468					
3006	80	Pääll.ohj. Mustavaara - Tepsa	Kittilä	1000		1000					
3009	922	Pääll.ohj. Mt 922 Röyttä	Tornio	1600		1600					
3010	941	Pääll.ohj. Kuha paikkaukset	Ranua	100		100					
3011	955	Pääll.ohj. Köngäs - Rauduskylä	Kittilä	130		130					
3012	956	Pääll.ohj. Köngäs	Kittilä	250		250					
3013	9264	Pääll.ohj. Ossauksen ylikulkusilta	Tervola	75		75					
3014	19550	Pääll.ohj. Kukkola	Tornio	200		200					
3016	50025	Pääll.ohj. Nuorgam - Polmakjärvi	Utsjoki	450		450					
3002		Päällysteen reunan täyttö		6000		1000	1000	1000	1000	1000	1000
3001		Pääll.ohj. Paikkaukset (ura REMO)		9000		1500	1500	1500	1500	1500	1500
3017	4	Pääll.ohj. Muurola - Häkinvaara	Rovaniemen m	1200			1200				
3018	9325	Pääll.ohj. Mt 9325 Kauliranta	Ylitornio	550			550				
3019	19538	Pääll.ohj. Raumo - Yliliakka	Tornio	750			750				
3020	19549	Pääll.ohj. Vojakkala, jokivarsi	Tornio	300			300				
3021	19632	Pääll.ohj. Pt 19632 Kauliranta	Ylitornio	154			154				
3022	19633	Pääll.ohj. Marjosaari	Ylitornio	100			100				
3023	4	Pääll.ohj. Simo - Veitsiluodon th	Simo	2321			2321				
3025	5	Pääll.ohj. Pelkosenniemi	Pelkosenniemi	600			600				
3026	21	Pääll.ohj. Ylitornio - Aavasaksa	Ylitornio	1000			1000				
3027	80	Pääll.ohj. Hormakumpu - Mustavaara	Kittilä	1300			1300				
3028	81	Pääll.ohj. Oikarainen - Tennilä	Rovaniemen m	1000			1000				

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankkeet 1999 - 2003

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	Käyt.	1999	2000	2001	2002	2003	Jää
3029	83	Pääll.ohj. Sonka - Sinettä	Rovaniemen m	605			605				
3030	920	Pääll.ohj. Ajos	Kemi	800			800				
3031	956	Pääll.ohj. Hetan kylän kohta	Enontekiö	750			750				
3032	19501	Pääll.ohj. Onkalonperä	Simo	250			250				
3034	19687	Pääll.ohj. Tapio pt	Rovaniemen m	145			145				
3035	19713	Pääll.ohj. Lohinivan kylä	Rovaniemen m	75			75				
3036	4	Pääll.ohj. Oulun läänin raja - Simo	Simo	900				900			
3037	4	Pääll.ohj. Oijustien th - Rovaniemi	Rovaniemen k	660				660			
3038	4	Pääll.ohj. Saarenkylä - Lentoaseman th	Rovaniemen m	1000				1000			
3041	4	Pääll.ohj. Alapostojoki - Yläpostojoki	Sodankylä	900				900			
3042	932	Pääll.ohj. Meltosjärvi - Raanujärvi	Ylitornio	700				700			
3045	957	Pääll.ohj. Raattama - Ketomella	Kittilä	400				400			
3046	970	Pääll.ohj. Karigasniemi - Outakoski	Utsjoki	1750				1750			
3047	9411	Pääll.ohj. Impiön sillat	Ranua	300				300			
3048	9673	Pääll.ohj. Lokan patopenger	Sodankylä	300				300			
3049	19506	Pääll.ohj. Vasankari	Simo	150				150			
3050	19534	Pääll.ohj. Kallinkangas	Keminmaa	160				160			
3051	19562	Pääll.ohj. Arpela kylä	Tornio	300				300			
3052	19608	Pääll.ohj. Pappila (Posio)	Posio	150				150			
3053	19875	Pääll.ohj. Alakittilä	Kittilä	200				200			
3054	19890	Pääll.ohj. Lokan patopenger	Sodankylä	150				150			
3000		Pääll.ohj. Pääll. teiden ylläpito		33000				3000	9000	10500	10500
3040	4	Pääll.ohj. Sodankylä - Sattanen	Sodankylä	1000					1000		
3043	957	Pääll.ohj. Särkijärvi - Sammaltunturin th	Muonio	600					600		
3044	957	Pääll.ohj Pallas th - Pallasjärvi	Kittilä	180					180		
		Päällysteiden ylläpito yhteensä:		**81833**		**14633**	**14400**	**13520**	**13280**	**13000**	**13000**

Rakenteiden ja laitteiden ylläpito

3800		Rakenteiden ja laitteiden ylläpito		34789	3549	5240	5200	5200	5200	5200	5200
3900		Siltojen ylläpito		21781	2681	2600	3300	3300	3300	3300	3300
		Rakenteiden ja laitteiden ylläpito yhteensä:		**56570**	**6230**	**7840**	**8500**	**8500**	**8500**	**8500**	**8500**

Korvausinvestoinnit

6054	50014	Kultajoen silta L-1681	Enontekiö	96	50	46					
6055	50014	Kaivosjoen silta	Enontekiö	96	50	46					
6029	50004	Nuorttijoen silta L-1670 Savukoski	Savukoski	200		200					
6036	50032	Sotajokisuun silta L-1805 Savukoski	Savukoski	400		400					
2069	82	Kt 82 Salla-Vaadinselkä Matovaaran kohta	Salla	200		200					
6076	79	Kt 79 Ounasjoentien risteyssilta	Rovaniemen k	770		770					
6077	934	934 Norvajoen silta	Rovaniemen m	470		470					
4003	4	Pääll.ohj. Veitsiluodon th - Ajos th. jk+pp-tien	Kemi	306		306					
4082	4	Pääll.ohj. Hirvas - Häkinvaara jk+pp-tie	Rovaniemen m	413		413					
4001		Pääll.ohj. Kohteiden routavaurioiden korj.		16773		1773	3000	3000	3000	3000	3000
4005	4	Pääll.ohj. Ivalo - Inari paikk.	Inari	776		776					
4006	4	Pääll.ohj. Sikovuono massanvaihto	Inari	150		150					
4008	21	Pääll.ohj. Niesa- Muonion kr paikk	Kolari	407		407					
4009	21	Pääll.ohj. Sonkamuotka - Palojoensuu	Enontekiö	4000		4000					
4010	79	Pääll.ohj. Tapiokylä jk+ pp - tie	Rovaniemen m	130		130					
4011	81	Pääll.ohj. Pernu - Peräposio	Posio	3500		3500					
4012	83	Pääll.ohj. Saukkoriipi - Raanujärvi paikk	Pello	450		450					
4013	93	Pääll.ohj. Palojoensuu - Muotkajärvi	Enontekiö	3200		3200					
4014	923	Pääll.ohj. Alaniemi - Sompujärvi	Simo	3000		3000					
4015	924	Pääll.ohj. Hosio - Rovastinaho	Ranua	2500		2500					
4016	929	Pääll.ohj. Lohijärvi	Ylitornio	60		60					
4017	929	Pääll.ohj. Lohijärvi II	Ylitornio	35		35					
4018	930	Pääll.ohj. Mellakoski - Mellajärvi	Ylitornio	4033		4033					

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankkeet 1999 - 2003

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	Käyt.	1999	2000	2001	2002	2003	Jää
4019	934	Pääll.ohj. Saarenkylä - Nivankylä	Rovaniemen m	2575		2575					
4021	944	Pääll.ohj. Päiväjoen th. - Luusua	Kemijärvi	3000		3000					
4022	956	Pääll.ohj. Lompolo - Pulju routav. korj.	Kittilä	2000		2000					
4023	956	Pääll.ohj. Suinavuoma	Enontekiö	200		200					
4024	956	Pääll.ohj. Peltovuoma- Nunnanen paikk	Enontekiö	170		170					
4025	970	Pääll.ohj. Karigasniemi - Utsjoki paikk.	Utsjoki	220		220					
4026	9241	Pääll.ohj. Jokikylä, länsipuoli, liittymä	Simo	30		30					
4027	9262	Pääll.ohj. Puukkokumpu - Sompujärvi	Keminmaa	2900		2900					
4028	9361	Pääll.ohj. Sieppijärvi - Lohiniva paikk.	Kolari	234		234					
4029	9441	Pääll.ohj. Kulmunki	Kemijärvi	100		100					
4030	19684	Pääll.ohj. Pohtimolampi	Rovaniemen m	500		500					
4031	19719	Pääll.ohj. Heikkilä (Kolari)	Kolari	200		200					
4032	19748	Pääll.ohj. Niesin tien paikkaus	Rovaniemen m	200		200					
4033	19785	Pääll.ohj. Leväranta	Kemijärvi	800		800					
4004	19804	Pääll.ohj. Härkäjoki, liittymä	Pelkosenniemi	30		30					
4037	19552	Pääll.ohj. Kallioniemi - Kukkola	Tornio	1750		1750					
4035	956	Pääll.ohj. Ylijoki, penkereen korotus	Enontekiö	50		50					
4036	970	Pääll.ohj. Pahtavaaran kohta	Utsjoki	75		75					
4000		Pääll.ohj. Pääll.kohteiden suunnittelu		9600		1600	1600	1600	1600	1600	1600
2082		Sorateiden runkokelirikko kohteet		15000		3000	3000	3000	3000	3000	
5090	951	Roi lentokentän jk+pp tien valaistus	Rovaniemen m	120		120					
6056	19808	Haisuojan silta L-861	Sodankylä	150			150				
6065	50025	Jääräjoen silta L-1728	Utsjoki	200			200				
6066	50025	Skaidijoen silta L-1731	Utsjoki	200			200				
6070	922	922 Pirkkiön silta l-1546	Tornio	1200			1200				
6074	19529	Harrinjängänojan silta L-25	Tornio	200			200				
4020	942	Pääll.ohj. Simojärven pt:n th - Teerivaaran th	Ranua	2000			2000				
4034	19786	Pääll.ohj. Tohmo	Kemijärvi	140			140				
4038	4	Pääll.ohj. Petkula - Porttipahta paikk.	Sodankylä	1224			1224				
4040	5	Pääll.ohj. Särkik. - Tohmo jk+pp-tien korj.	Kemijärvi	450			450				
4041	79	Pääll.ohj. Sinettä - Tapio	Rovaniemen m	2000			2000				
4042	79	Pääll.ohj. Maijanen - Lohiniva	Rovaniemen m	2800			2800				
4043	80	Pääll.ohj. Mikkolan jänkä	Sodankylä	25			25				
4044	92	Pääll.ohj. Kaamasmukka - Karigasniemi	Utsjoki	2000			2000				
4045	863	Pääll.ohj. Sirniö - Kuloharju	Posio	4000			4000				
4046	942	Pääll.ohj. Toivakka - Simojärven pt:n th	Ranua	3500			3500				
4047	944	Pääll.ohj. Lautasalmi - Ruopsa	Kemijärvi	2600			2600				
4048	952	Pääll.ohj. Murtomaan jänkä	Sodankylä	62			62				
4049	956	Pääll.ohj. Pulju - Nunnanen	Kittilä	2600			2600				
4051	9447	Pääll.ohj. Vanttauskoski - Pekkala	Rovaniemen m	2000			2000				
4052	9643	Pääll.ohj. Kallaanvaara - Pahkakumpu	Kemijärvi	2300			2300				
4053	9673	Pääll.ohj. Tanhua - Savuk./ Sodank. kr	Savukoski	2800			2800				
4054	19580	Pääll.ohj. Karunki - Palovaara	Tornio	200			200				
4055	19583	Pääll.ohj. Aapajärvi	Tornio	1500			1500				
4056	19757	Pääll.ohj. Suvantokumpu	Sodankylä	1000			1000				
4057	19880	Pääll.ohj. Hossa	Kittilä	400			400				
6080	93	Palojen silta L-986	Enontekiö	500			500				
6067	50014	Matsasennivan silta L-1683	Enontekiö	500				500			
2071	9695	Mt 9695 Kiilopään maantien parantaminen	Sodankylä	4000				4000			
4007	5	Pääll.ohj. Aapajärven pt:n th - Sodankylän kr	Pelkosenniemi	4000				4000			
4039	4	Pääll.ohj. Inari - Hyljelahti	Inari	2600				2600			
4050	956	Pääll.ohj. Peltovuoma - Hetta	Enontekiö	2600				2600			
4059	79	Pääll.ohj. Kittilä - Sirkka	Kittilä	4000				4000			
4064	926	Pääll.ohj. Soimi - Elingonrannan th	Rovaniemen m	2400				2400			
4065	926	Pääll.ohj. Rautiosaaren jk+pp tien korj.	Rovaniemen m	64				64			
4066	942	Pääll.ohj. Teerivaaran th - Juotas	Rovaniemen m	2500				2500			
4067	944	Pääll.ohj. Ruopsa - Kemijärvi	Kemijärvi	1600				1600			
4068	962	Pääll.ohj. Aska - Luosto	Sodankylä	1000				1000			
4069	9271	Pääll.ohj. Arpela - Sihtuuna	Tornio	2400				2400			
4070	9392	Pääll.ohj. Ylläsjärvi	Kolari	200				200			

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankkeet 1999 - 2003

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	Käyt.	1999	2000	2001	2002	2003	Jää
4071	9392	Pääll.ohj. Yllästunturin jk+pp tien korj.	Kolari	123				123			
4072	9673	Pääll.ohj. Iso Angeevaara - Lokka	Sodankylä	1100				1100			
4073	19590	Pääll.ohj. Heinisuo	Ranua	1700				1700			
4074	19642	Pääll.ohj. Leukumaanpää - Pessalompolo	Ylitornio	130				130			
4075	19650	Pääll.ohj. Louesaari	Tervola	110				110			
4076	19744	Pääll.ohj. Poikajärvi	Rovaniemen m	60				60			
4078	19826	Pääll.ohj. Vääräjärvi	Posio	1900				1900			
4079	19886	Pääll.ohj. Ylimuonio	Muonio	500				500			
6082	79	Molkojoen silta L - 323	Rovaniemen m	700				700			
6083	945	Jumiskon kanavan silta L - 733	Posio	500				500			
4080	19720	Pääll.ohj. 19720 Saarenpudas	Kolari	1400				1400			
4081	9673	Pääll.ohj Savuk/Sodank. kr - Iso Angeevaara	Sodankylä	2000				2000			
4058	4	Pääll.ohj. Hyljelahti - Toivoniemi th	Inari	2700					2700		
4061	81	Pääll.ohj. Perä-Posio - Ahola	Posio	4500					4500		
4077	19789	Pääll.ohj. Kalkiainen - Ylikylä (Arvospuoli)	Kemijärvi	1600					1600		
6084	4	Isohaaran silta L-1567	Kemi	3000					3000		
4002		Pääll.ohj. Pääll.kohteita		49600					25600	24000	
6078	928	928 Tervolan ylikulkusilta	Tervola	350						350	
4060	79	Pääll.ohj. Pöntsö - Muotkavaara	Kittilä	4050						4050	
4062	93	Pääll.ohj. Leppäjärvi - Norjan raja	Enontekiö	4000						4000	
4063	863	Pääll.ohj. Kuloharju - Raistakka	Posio	3300						3300	
		Korvausinvestoinnit yhteensä:		**228957**	**100**	**46619**	**43651**	**45687**	**45000**	**43300**	**4600**

Laajennusinvestoinnit

2080		Viitoitus		2000		500	300	300	300	300	300
2066	21	Vt 21 Kilpisjärvi-Norjan raja väli Matkailuhotel	Enontekiö	11517	9617	300	1600				
2030	91	Kt 91 Akujärvi- Kolmosjoki	Inari	33725	14025	4000	8700	7000			
2046	955	Mt 955 Köngäs- Hanhimaa	Kittilä	8448	248	200	2000	2000	2000	2000	
5037	5	Vt 5 Pelkosenniemen kesk.- Sairaala jk+pp -tie	Pelkosenniemi	881	681	200					
5038	19623	Pt 19623 Rajavartioston tien jk+pp-tie, alkuos	Ylitornio	2091	1091	1000					
2067	80	Kt 80 Pittiövaara-Sodankylä	Sodankylä	11713	3258	4700	3755				
2078	4	Vt 4 Häkinvaaran lisäkaista	Rovaniemen m	541	271	270					
1002	4	Ivalon kk:n taajamajärjestelyt	Inari	8400		8400					
2021	21	Vt 21 Kilpisjärvi- Norjan raja, väli Tulli- Norja	Enontekiö	6300		5200	1100				
2044	91	Kt 91 Kolmosjoki- Rajajooseppi	Inari	24000		9250	9250	5500			
5035	5	Vt 5 / Kt 82 Joutsijärven kohdan jk+pp-tie	Kemijärvi	1672		1672					
5040	21	Vt 21 Kukkolan kylän kohta jk+pp-tie	Tornio	1340		1340					
6013	19866	Kermusojan silta L-1420 Salla	Salla	957		957					
6018	80	Leväsaarenojan silta L-854 Sodankylä	Sodankylä	100		100					
6019	80	Kaakkurilammenojan silta L-856 Sodankylä	Sodankylä	100		100					
6041	50037	Ylä-Nuorttijoen silta L-1877 Savukoski	Savukoski	500		500					
5064	21	Vt 21 Kuttasen kylän jk+pp-tie	Enontekiö	910		910					
5076	79	Kt 79 Alakylän valaistuksen jatkaminen	Kittilä	200		200					
5080	943	Kolarin kk:n la- pys.+ suojatiejärj.	Kolari	250		250					
5003	4	Vt 4 Louen kylän tievalaistuksen jatkaminen	Tervola	500		500					
5066	9393	Mt 9393 Kolarin asematien parantaminen	Kolari	400		400					
5074	926	Mt 926 Tervolan jk+pp-teiden jatkaminen	Tervola	2600		2600					
5087	83	Kt 83 Ritavalkean alikulkukäytävä	Pello	285		285					
2077		Koskenkylä-Sierijärvi yks.tien muuttaminen pt:	Rovaniemen m	160		160					
5089	4	Vt 4 Veitsiluodon th - Ajoksen jk+pp tien valai	Kemi	430		430					
2079		Ympäristöhankkeet		2031		731	400	300	200	200	200
2083	81	Linja-auton kääntöpaikka, Vaarala	Rovaniemen m	95		95					
5091	19809	Petkulan valaistus	Sodankylä	30		30					
5075	9391	Mt 9391 Kallon kylän tievalaistus	Kittilä	150		150					
5094	78	Asmunti, tievalaistus	Ranua	80		80					
2087	9381	Mt 9381 Jauho-ojan pysäköintialue	Kolari	100		100					
1003	79	Kt 79 Sirkan kylän taajamajärärj.	Kittilä	5500			5500				
5032	942	Mt 942 Kt 78 - Kansanopiston liit. tie+ jk+pp-t	Ranua	4000			4000				

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankkeet 1999 - 2003

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	Käyt.	1999	2000	2001	2002	2003	Jää
5046	19520	Pt 19520 Kaakamon koulu- Kaakamoniemi jk	Tornio	1850			1850				
5052	21	Vt 21 Karunki- Hoolinpää jk+pp-tie	Tornio	1700			1700				
5054	967	Mt 967 Opistonmäki- Mantovaara Sodankylä	Sodankylä	1078			1078				
6017	19638	Vuomajoen silta L-1161 Ylitornio	Ylitornio	270			270				
6020	80	Aitalamminojan silta L-859 Sodankylä	Sodankylä	100			100				
6061	19562	Mämmiojansilta L-234	Tornio	100			100				
6063	19579	Kurdinojan silta L-5036	Simo	200			200				
6064	19579	Pikkuojan silta L-1557	Simo	200			200				
6068	19847	Käsmänlatvan silta L- 1101	Salla	100			100				
6069	9643	Karjalanjoen silta L- 1191	Salla	500			500				
5084	5	Vt 5/Kt82 Sysimiehentie th - Pelkosenniementi	Kemijärvi	1600			1600				
6071	5	Hietajoen Orahaaran silta L-939	Pelkosenniemi	400			400				
2081	955	Kapsajoen sillan penkereet	Kittilä	150			150				
5048	4	Vt 4 Inarin eteläpään jk + pp-tie	Inari	3920			2000	1920			
5092		Olkkajärven P-alue	Rovaniemen m	300			300				
5093	4	Vikajärven jk+ pp tie	Rovaniemen m	2000			2000				
5095	4	Sodankylän eteläpään tievalaistus	Sodankylä	300			300				
2086	19519	Pörhölän pt:n lev.	Keminmaa	1000			1000				
2060	9241	Mt 9241 Malininkangas- Jokikylä	Simo	6300				3300	3000		
1011	944	Mt 944 Luusuantien liikennejärjestelyt	Kemijärvi	8400				8400			
2073	922	Mt 922 Kanavointi ja kev.liik.järj. Puuluodon k	Tornio	5200				5200			
5079	863	Mt 863 Kirkko -Soudunsaaren pt. jk+pp-tie	Posio	2000				2000			
5082	962	Mt962 Pyhätunturin jk+pp-tie, Pyhäj.th.-Kultak	Pelkosenniemi	3880				3880			
2032	80	Kt 80 Vaalajärvi- Pittiövaara	Sodankylä	14500				3000	6500	5000	
2051	81	Kt 81 Posio- Mourusalmi	Posio	14800				2800	7000	5000	
1004	19621	Pt 19621 Ylitornion kk:n taajamajärj.,	Ylitornio	7300					7300		
2027	944	Mt 944 Karsimusp.-ja Reinikans.silt.kohta	Kemijärvi	8600					3000	5600	
5041	79	Kt 79 Kittilän pohj.pään jk+pp-tien jatko	Kittilä	3000					1700	1300	
6015	80	Ounasjoensalmen silta L-396 Kittilä	Kittilä	3000					3000		
6033	9411	Rytiojan silta L-777 Ranua	Ranua	500					500		
6042	50033	Etseojan silta L-1809 Savukoski	Savukoski	400					400		
6044	50033	Saariojan silta L-1810 Savukoski	Savukoski	500					500		
6045	50033	Kuisjoen silta L-1811 Savukoski	Savukoski	500					500		
6046	9201	Rivinkarin silta L- 1624	Kemi	3500					3500		
5081	80	Kt 80 Ounasjoki- Pakatin th. jk+ pp-tie ja valai	Kittilä	970					970		
5071	9523	Mt 9523 Rinnetie-Someroharju jk+pp-tie	Rovaniemen m	2000					2000		
6075	9447	Ojakorvenojan silta L-712	Rovaniemen m	100					100		
5061	4	Vt 4 Louen kylän eteläpään jk+pp- tie	Tervola	2600					2600		
5043	5	Vt 5 Sipovaara- Isokylä jk+pp-tie	Kemijärvi	3910						3910	
6025	4	Isoruonaojan silta L-17 Kemi	Kemi	600						600	
6026	4	Vähäruonaojan silta L-18 Kemi	Kemi	600						600	
6027	19840	Kursunjoen silta II L- 1252 Salla	Salla	500						500	
6039	19762	Juotasluusuan silta L-1506 Ranua	Ranua	1200						1200	
6060	19556	Aapajoen silta L- 1213	Tornio	450						450	
2059	957	Mt 957 Pallasjärvi- Raattama	Kittilä	13000						3000	10000
5033	5	Vt 5 Tapionniemen kohdan jk+ pp	Kemijärvi	1630						1630	
2074	944	Mt 944 Oilunganniemen kohta	Kemijärvi	5500						2000	3500
2029	939	Mt 939 Kolari- Kurtakko	Kolari	19950						5000	14950
1013	19575	Pt 19575 Keminmaan taajamajärjestelyt	Keminmaa	6000						6000	
5096		Vt 21 Tornio-Karunki liikenneturv.kohteet	Tornio	3000						3000	
		Laajennusinvestoinnit yhteensä:		**292164**	**29191**	**45610**	**50453**	**45600**	**45070**	**47290**	**28950**

Uusinvestoinnit

2014	924	Mt 924 Taininiemi- Hosio	Simo	26550	24150	2400					
2003	4	Vt 4 ja Vt 21 Kemi- Tornio	Keminmaa	400000	108000	83000	107000	92000	3000	7000	
6085	19789	Pt 19789 Pelkosenniemen silta	Pelkosenniemi	17380	3280	14100					
6079	19688	Tapionkylän silta	Rovaniemen m	14000		3000	11000				
2004	4	Vt 4 Kemin kohta	Kemi	115000					20000	75000	20000

Toiminta- ja taloussuunnitelman hankkeet 1999 - 2003

Nro	Tie	Nimi	Kunta	Yhteensä	Käyt.	1999	2000	2001	2002	2003	Jää
1000	4	Vt 4 Rovaniemen kohta	Rovaniemen k	155000						10000	145000
			Uusinvestoinnit yhteensä:	**727930**	**135430**	**102500**	**118000**	**92000**	**23000**	**92000**	**165000**

Esi- ja yleissuunnittelu

8000		Esi- ja yleissuunnittelu		14271	1071	2200	2200	2200	2200	2200	2200
			Esi- ja yleissuunnittelu yhteensä:	**14271**	**1071**	**2200**	**2200**	**2200**	**2200**	**2200**	**2200**

Tie- ja rakennussuunnittelu

8500		Tie ja rakennussuunnittelu		44400	8200	6200	6000	6000	6000	6000	6000
			Tie- ja rakennussuunnittelu yhteensä:	**44400**	**8200**	**6200**	**6000**	**6000**	**6000**	**6000**	**6000**

Maa-alueiden hankinta ja hoitomenot

9500		Maa-alueiden hankinta ja hoitomenot		36622	6622	5000	5000	5000	5000	5000	5000
			Maa-alueiden hankinta ja hoitomenot yhteensä:	**36622**	**6622**	**5000**	**5000**	**5000**	**5000**	**5000**	**5000**

Tulostuksessa käytetty ehto: Toiminta- ja taloussuunnitelma 1999 - 2003

LAPIN TIEPIIRIN PERUSTIENPIDON- JA KEHITTÄMISEN HANKKEET 1999 - 2003

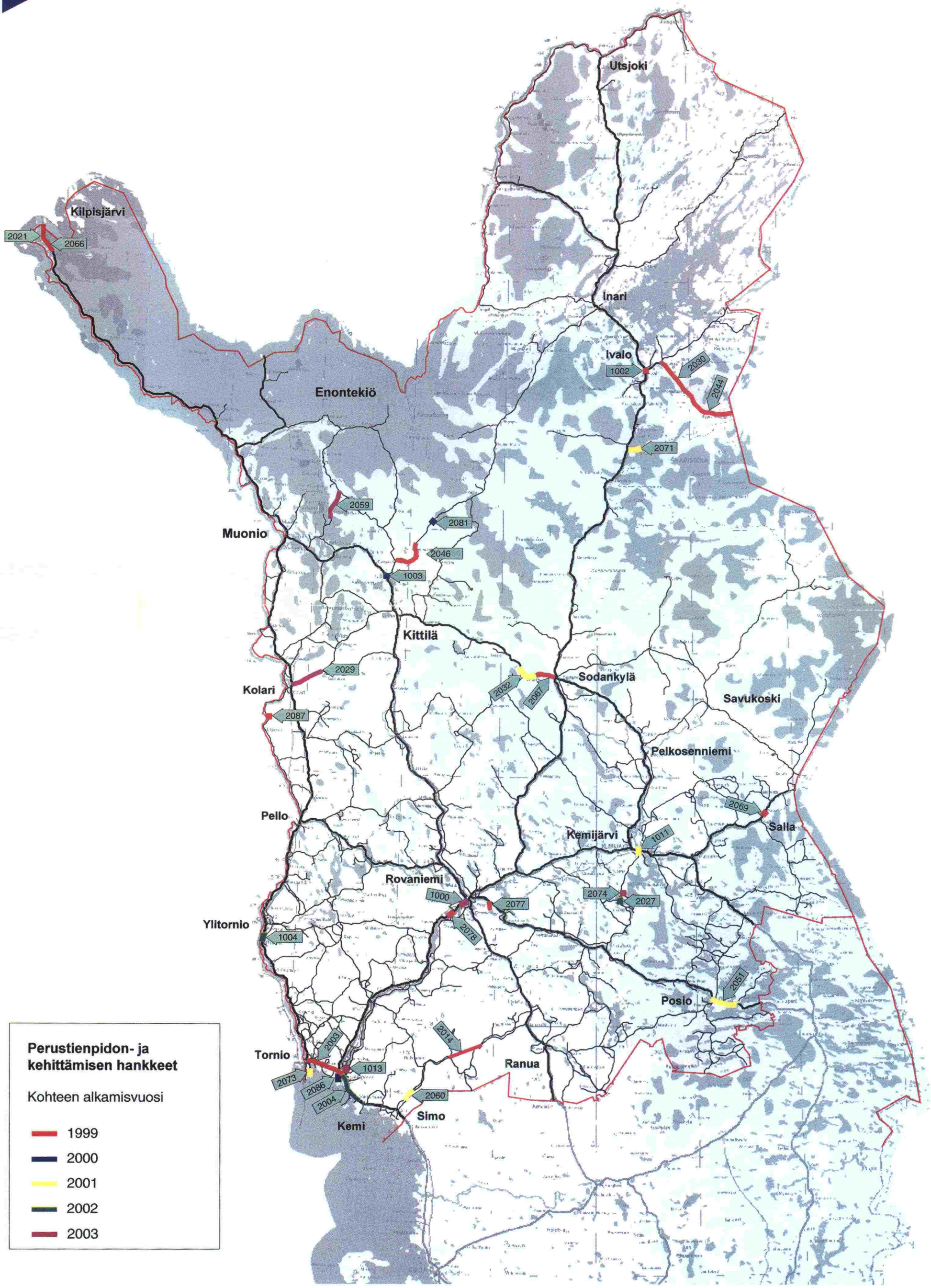

LIITE 7

PERUSTIENPIDON JA KEHITTÄMISEN HANKKEET

LAPIN TIEPIIRIN SILTA- JA TURVALLISUUS HANKKEET 1999 - 2003

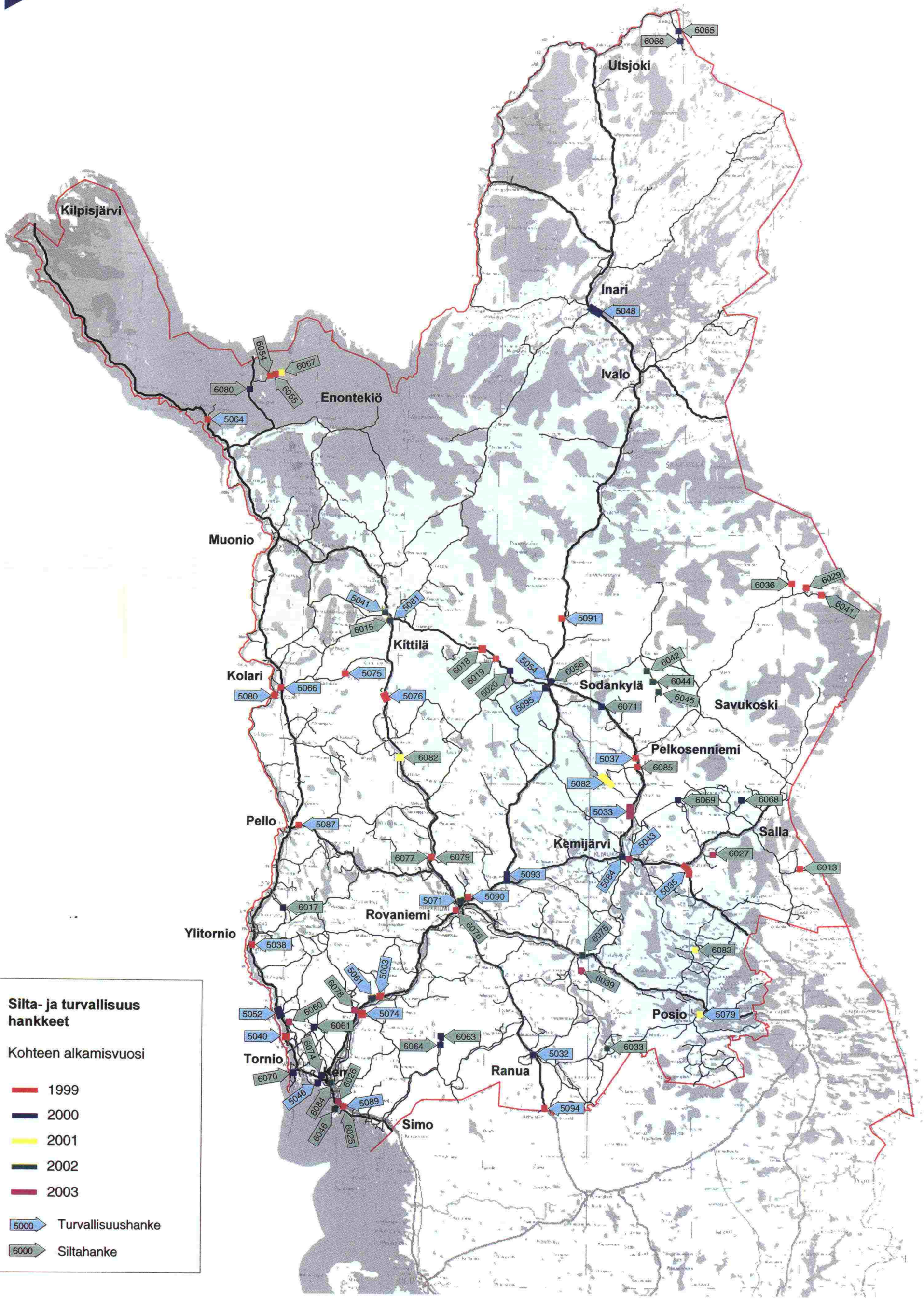

Silta- ja turvallisuus hankkeet

Kohteen alkamisvuosi

- 1999
- 2000
- 2001
- 2002
- 2003

5000 Turvallisuushanke

6000 Siltahanke

LIITE 8

SILTA- JA TURVALLISUUSHANKKEET

VT 4 KEMIN KOHTA

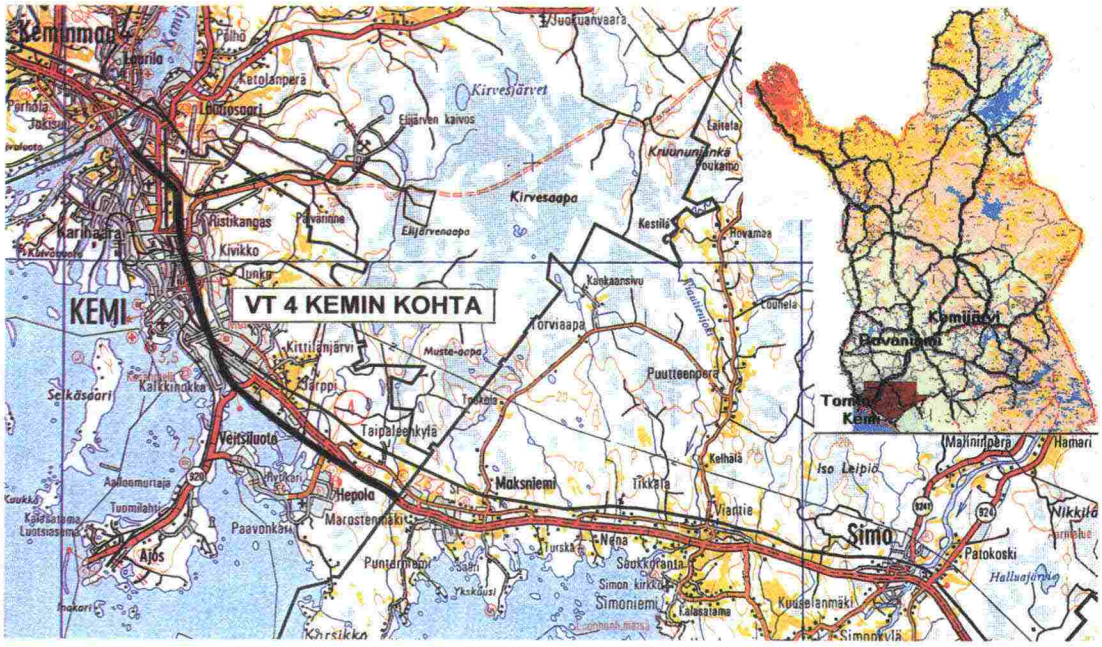

NYKYISET LIIKENNEOLOT

Valtatie 4 on osa yleiseurooppalaista TEN – verkkoa ja Lapin tärkein tie. Valtatietä pitkin on yhteydet: Ruotsiin, Norjaan ja Venäjälle, Kuolaan ja Barentsin alueille. Valtatie 4 on Kemin kohdalla moottoriliikennetietä 9,2 km matkalla ja 6,8 km matkalla kaksikaistainen maantie. Moottoriliikennetien nopeusrajoitus on 100 km/h ja maantien 80 km/h lukuunottamatta Veitsiluodontien ja Ajoksentien liittymissä olevia 60 km/h nopeusrajoitusalueita. Tien vaakageometria on paikoin huono, joten liikenne joutuu etenemään hitaiden ajoneuvojen mukaan. Tämä aiheuttaa liikenteen sujuvuusongelmia.
Valtatien liikennemäärät ovat maantieosuudella 8000-12000 ajon/vrk ja moottoriliikennetiellä 8000-14000 ajon/vrk. Veitsiluodon ja Ajoksen liittymien välisellä tieosalla onnettomuusaste on 21 heva onnettomuutta/100 milj.ajon.km.

MAANKÄYTTÖ JA SUUNNITTELUTILANNE

Nykyinen moottoriliikennetie on kokonaan asemakaavan liikennealueella ja maantieosuus kaava-alueen ulkopuolella. Kemin yleiskaavassa on otettu valtatieratkaisut huomioon. Yleiskaavan mukaan maankäyttö valtatien varrella on kaupungin reuna-alueilla teollisuus- ja palvelualuetta ja keskeisillä osin asuntoalueita. Valtatien yleissuunnitelma on valmistunut v. 1997. Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arvioinnista on saatu vuonna 1996.

Toimenpidepäätös on annettu v. 1998.
Tiesuunnitelman laatiminen on aloitettu v. 1997 ja se valmistuu v. 2000.

TOIMENPITEET JA KUSTANNUKSET

Valtatietä parannetaan Kemin kohdalla rakentamalla toinen ajorata nykyisen moottoriliikennetien ajoradan viereen ja sen jatkeeksi uusi moottoriliikennetie. Eritasoliittymiä rakennetaan kolme: Karjalahden alueelle, Ajoksentien liittymään ja Veitsiluodon paikallistien liittymään. Siltoja rakennetaan 16 kpl. Melusuojauksia toteutetaan 6,1 km. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 188 Mmk. Eteläosan moottoriliikennetien kustannukset ovat 100 Mmk.

VAIKUTUKSET

Esitetyt toimenpiteet parantavat valtatien liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta. Samoin sivuteiltä päätielle tulevan liikenteen sujuvuus paranee. Tieverkon jäsentelyn parantamisen myötä paikallisen liikenteen liikennöimisolosuhteet paranevat. Meluhaitat vähenevät merkittävästi suojausten rakentamisen myötä ja pääväylän siirtyessä eteläosassa etäämmälle asutuksesta. Hankkeen toteuttaminen tukee yleiskaavan mukaista kaupunkirakennetta ja lisää teollisuus – ja palvelualueiden vetovoimaa. Koko hankkeen hyötykustannussuhde on 3,2. Moottoriliikennetieosuuden (100 Mmk) H/K - suhde on 2,8.

VT 4 ROVANIEMEN KOHTA

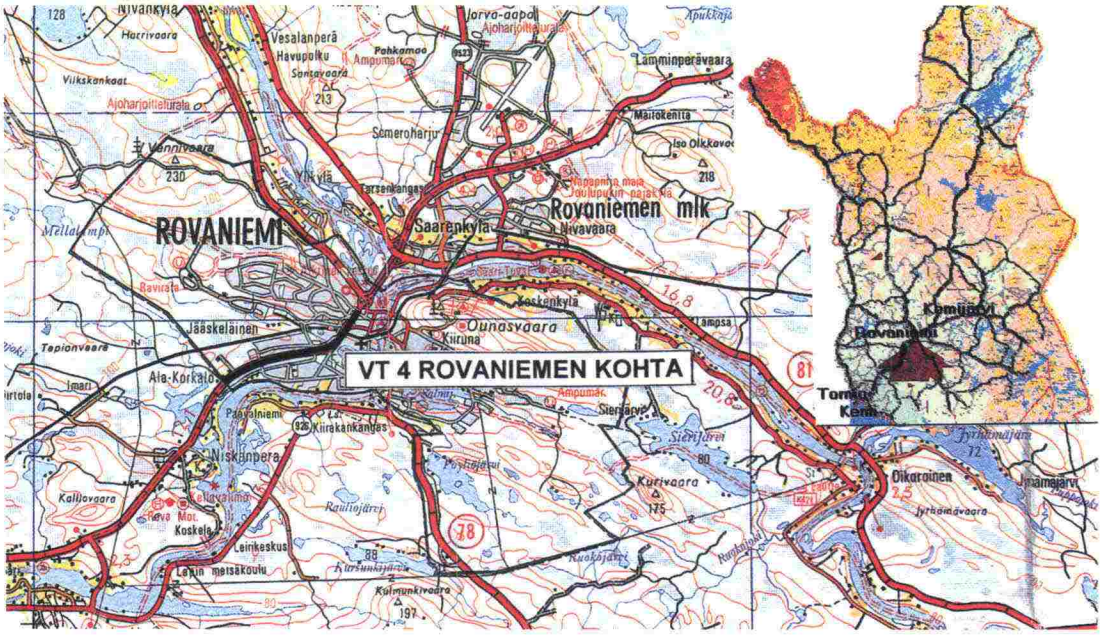

NYKYISET LIIKENNEOLOT

Valtatie 4 on osa yleiseurooppalaista TEN – verkkoa. Valtatietä pitkin ovat yhteydet Pohjois-Norjaan sekä Venäjälle Kuolan ja Kantalahden alueille. Valtatie on Lapin tärkein tie ja Rovaniemen seudun tärkein sisäisen liikenteen väylä. Rovaniemen kohdalla valtatiehen liittyvät kantatieyhteydet Pohjois-, Koillis- ja Itä-Lapin suunnista. Valtatien nykyiset liikennemäärät ovat 10000 - 20000 ajon/vrk. Valtatien liikennevalo-ohjatut liittymät ruuhkauttavat aika-ajoin jo nykyisillä liikennemäärillä. Ennustetilanteessa v 2010 Erottajan ramppien jonopituudet ulottuvat valtatielle ja tukkivat suoraan valtatietä jatkavien toisen kaistan, lisäksi pääsy katuverkolta valtatielle vaikeutuu. Liikenneonnettomuuksia suunnitelma-alueella sattuu enemmän kuin Lapin valtateillä keskimäärin. Valtatie on Rovaniemen kohdalla pohjoisosassa kaksiajoratainen ja eteläosassa yksiajoratainen. Liittymistä kaksi on eritasoliittymiä, kolme valo-ohjattua ja yksi valo-ohjaamaton tasoristeys. Kevyelle liikenteelle on pääosin erilliset väylät. Alueen eteläosassa kevyenliikenteen väylä puuttuu osalta verkkoa.

MAANKÄYTTÖ JA SUUNNITTELUTILANNE

Rovaniemen seudun asukasmäärä on n 40 000 henkeä. Sen arvioidaan kasvavan vuoteen 2010 mennessä 50 000 asukkaaseen. Valtatie on kokonaan asemakaavan liikennealueella. Tie on suurelta osin viheralueiden muusta maankäytöstä erottama.

Tienvarren maankäyttö on pääasiassa liikerakennusaluetta. Valtatien yleissuunnitelma on valmistunut 1996 ja toimenpidepäätös tehty 1998. Tiesuunnitelman laatiminen on myös aloitettu v 1998. Kaupungin yleiskaava on laadittu yhtäaikaa valtatien yleissuunnitelman laatimisen kanssa.

TOIMENPITEET JA KUSTANNUKSET

Valtatie parannetaan muuttamalla kolme valo-ohjattua ja yksi valo-ohjaamaton liittymä eritasoliittymäksi ja jatkamalla kaksiajorataista osuutta kaupungin etelärajalle. Parannettavan tiejakson pituus on 6 km. Hankkeen kustannusarvio on 156 mmk.

VAIKUTUKSET

Hankkeen toteuttaminen parantaa sekä pitkämatkaisen että paikallisen autoliikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta ja kevyen liikenteen turvallisuutta. Keskustan saavutettavuus ja katuverkon toimivuus paranevat. Kokonaisliikennesuorite ja ajokustannukset pienenevät. Valtatien estevaikutus pienenee. Hanke edistää kaupunkirakenteen säilymisen kiinteänä ja edistää yleiskaavallisten tavoitteiden toteutumista. Kaupunkikuva paranee, etenkin alueen reunaosilla. Liikennemelu vähenee 70 asukkaan osalla. Päästöjen määrä pysyy ennallaan. Hankkeen H/K-suhde on 4,1. Ensimmäisen vuoden tuottoaste on 28 %.